Samen Twente

Gezond, veilig vitaal

Programmabegroting 2023

samentwente.nl

Samen Twente

Voorwoord

‘Twente Vooruit’; onder deze titel hebben we in de voorliggende jaren van deze begroting samen met de 14 Twentse gemeenten en maatschappelijke partners gewerkt aan een belangrijke transitie opgave. In het jaar 2021 hebben wij de transitie succesvol afgerond en hebben wij onze nieuwe organisatie verder vorm gegeven met het op hooflijnen opstellen van de (strategische) koers van onze samenwerking, de leidende principes. De strategische koers, samen met onze nieuwe naam, SamenTwente, zijn begin 2022 vastgesteld door ons algemeen bestuur.

Voor u ligt de eerste begroting van SamenTwente. Als SamenTwente staan we voor de uitdaging de Twentse samenleving te dienen. Wij zijn er voor iedereen in Twente. Juist op die momenten dat het nodig is. Of het nu gaat om gezondheid, vitaliteit, problemen thuis, opvoeden of de juiste zorg. Een samenwerking van en voor Twentse gemeenten. Zo staan wij klaar voor alle inwoners van Twente.

Samenwerken voor de Twentse samenleving, dat kan alleen maar met de inzet van ons allen. De opgaven zijn groot. Op het moment van het aanbieden van de begroting voor 2023 is de corona pandemie overgegaan in een endemische fase. Mede door de coronacrisis zien we dat er onomkeerbare ontwikkelingen in gang zij gezet en veranderingen plaatsvinden in kijken, denken en doen over gezondheid. De crisis heeft ons veel geleerd. We leren meer dan ooit om te gaan met onzekerheden. Op het moment van schrijven van deze begroting dient de volgende crisis zich aan. Ten gevolge van de oorlog in Oekraïne is de grootste naoorlogse vluchtelingenstroom op gang gekomen. En deze zal ons weer voor nieuwe uitdagingen stellen. Dat kunnen we alleen als we het samen doen. Onze passie is verbonden met een gezond, veilig en vitaal Twente. Voor iedereen.

En daarbij zien we ons voor grote uitdagingen gesteld. In de voorliggende begroting 2023 vragen wij u een integrale afweging te maken. In de begeleidende begrotingsbrief schetsen wij een aantal (onzekere) ontwikkelingen. Daarnaast vragen wij u om een aantal incidentele bijdragen structureel te maken. Dit is niet alleen efficiënt maar ook noodzakelijk om de maatschappelijke bijdragen van onze organisatie te borgen.

Wat voor mij voorop staat is dat we samen met hart en ziel werken aan een gezond, veilig en vitaal Twente. In mijn gesprekken met bestuurders, medewerkers en met partners ervaar ik keer op keer de enorme betrokkenheid bij de opgaven die er voor ons samen liggen. Zonder die inzet en met focus en eenvoud zijn wij in Twente tot heel veel in staat en leveren wij een unieke maatschappelijke meerwaarde. Het maakt mij trots hieraan te mogen bijdragen.

Samantha Dinsbach
Secretaris / directeur SamenTwente

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**

Begroting in één oogopslag **5**

Beleidsbegroting **9**

1. GGD Twente **9**

2. Organisatie voor de zorg en de Jeugdhulp in Twente & Samen14 ..... **14**

3. Veilig Thuis Twente **17**

4. Bestuur en ondersteuning **21**

4.1 Overzicht van de kosten van overhead *23*

4.2 Beleidsindicatoren BBV *23*

5. Veranderopdracht **24**

6. Coalitions of the Willing **26**

6.1 Kennispunt Twente *26*

6.2 Samen14 ..... *28*

6.2.1 Toezicht en kwaliteit 28

6.2.2 Vervoer 28

7. Overzicht algemene dekkingsmiddelen **29**

8. Waar komen onze inkomsten vandaan en waar geven we het aan uit **30**

9. Paragrafen **32**

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing *32*

9.1.1 Financiële Kengetallen 35

9.2 Onderhoud kapitaalgoederen *37*

9.3 Bedrijfsvoering *38*

9.3.1 Rechtmatigheidsverantwoording 38

9.4 Verbonden partijen *39*

9.5 Financiering *41*

10 Financiële begroting **43**

10.1 Overzicht van baten en lasten 2023 ..... *43*

10.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten *45*

10.2.1 Uitgangspunten van de financiele begroting 45

10.2.2 Structurele reserveringen 47

10.2.3 Overzicht van baten en lasten per taakveld 47

10.2.4 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2023 t.o.v. 2022 48

10.2.5 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten 48

10.3 Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting *49*

10.3.1 Geprognosticeerde balans 49

10.3.2 Berekening EMU-saldo 51

10.3.3 Verloopoverzicht reserves 52

10.3.4 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 52

10.3.5 Investeringen 52

Bijlagen **53**

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdrage 2023 per taakveld **53**

Lijst van figuren en tabellen

Figuur 1 Specificatie herkomst van de baten 30
Figuur 2 Specificatie besteding lasten 31

Tabel 1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen 29
Tabel 2 Ratio Weerstandsvermogen 32
Tabel 3 Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit 33
Tabel 4 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's. 34
Tabel 5 Renteschema 41
Tabel 6 Renteomslagpercentage 41
Tabel 7 Renterisiconorm 42
Tabel 8 Overzicht van baten en lasten 43
Tabel 9 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage 48
Tabel 10 Verloopoverzicht reserves 52
Tabel 11 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 52
Tabel 12 Herinvesteringen 52

Begroting in één oogopslag

Wie zijn wij?

Onze organisatie is ontstaan vanuit de voormalige Regio Twente en is opgericht door de 14 Twentse gemeenten. De organisatie bestaat uit de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Twente (GGD Twente), Veilig Thuis Twente (VTT) en de Organisatie voor inkoop van Zorg en Jeugd in Twente (OZJT). Zowel Kennispunt Twente als Samen14 zijn als gast ondergebracht. Door samen te werken op taken waarvan wettelijk is bepaald dat de gemeenten regionaal moeten samenwerken en op taken waarvan de gemeenten aanvullend hebben besloten dat deze door onze organisatie moeten worden uitgevoerd, bundelen de gemeenten hun kennis, kunde en krachten. Via onze organisatie willen gemeenten hun focus en samenwerking op het gebied van gezondheid, veiligheid en vitaliteit van inwoners versterken, met als doel meer en betere resultaten voor inwoners. Ook willen ze de ambtelijke en bestuurlijke drukte verminderen. Onze samenwerking sluit aan op en versterkt de lokale ambities, opgaven en inzet van gemeenten en maatschappelijke partners.

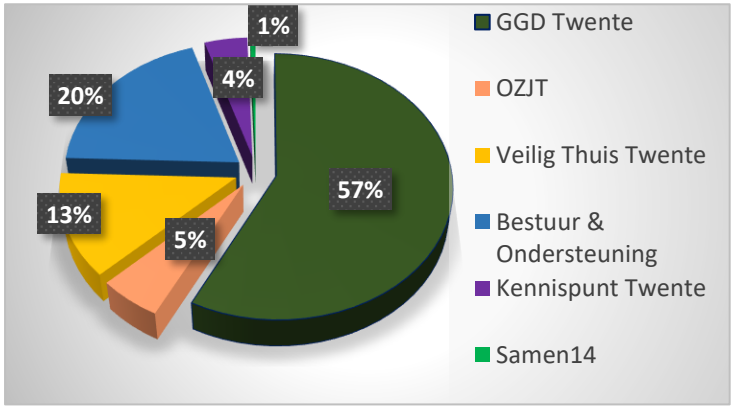

Mensen

- 634.000 inwoners
- Ruim 121.000 jeugdigen 0-18 jaar
- In 14 gemeenten
- 351 fte
- Ongeveer 600 medewerkers

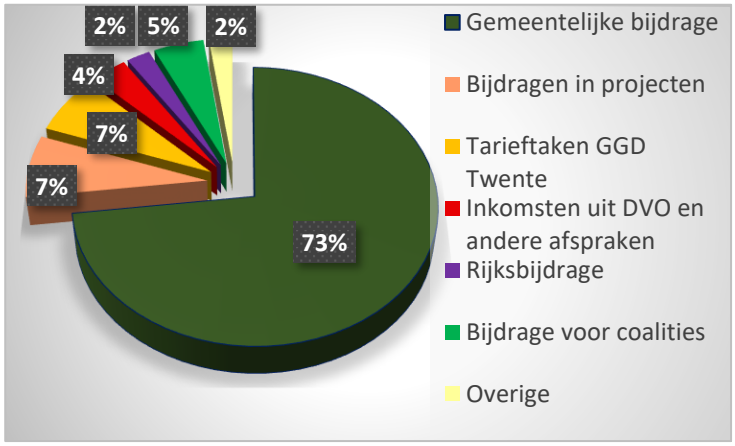
Uitgaven

• GGD Twente:	€ 26,23 miljoen
• OZJT:	€ 2,43 miljoen
• Veilig Thuis Twente:	€ 5,79 miljoen
• Bestuur & Ondersteuning:	€ 8,94 miljoen
Totaal basistaken	*€ 43,4 miljoen*
• Kennispunt Twente:	€ 1,97 miljoen
• Samen14 (toezicht en vervoer):	€ 0,24 miljoen
Totaal incl. coalities	**€ 45,6 miljoen**

Inkomsten

• Gemeentelijke bijdrage	€ 33,33 miljoen
• Bijdragen projecten/Cow	€ 3,32 miljoen
• Tarieftaken GGD Twente	€ 3,10 miljoen
• Inkomsten uit o.a DVO	€ 1,56 miljoen
• Rijksbijdragen	€ 1,04 miljoen
• Overige	€ 1,03 miljoen
Totaal basistaken	*€ 43,4 miljoen*
• Kennispunt Twente:	€ 1,97 miljoen
• Samen14 (toezicht en vervoer):	€ 0,24 miljoen
Totaal incl. coalities	**€ 45,6 miljoen**

Wat zijn de ontwikkelingen met financiele impact in deze begroting?
De gemeentelijke bijdrage 2023 stijgt door 6 verschillende ontwikkelingen met een bedrag van afgerond € 2,6 miljoen. Hieronder wordt per ontwikkeling de stijging toegelicht.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	Bedrag (in €)
1. Stijging in overeenstemming met gemeentelijke spelregels:	
Loonontwikkeling (cao 2021/2022 + looncompensatie 2023)	1.115.000
Prijsontwikkeling	235.000
Subtotaal	**1.350.000**

Toelichting
Met de gemeenten zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van de lonen en prijzen. Jaarlijks worden door de gemeenten uitgangspunten geformuleerd voor verbonden partijen en deze nemen wij over. De stijging wordt gedekt door verhoging van de gemeentelijke bijdrage. De nieuwe cao 2021/2022 is de beste benadering van het loonkostenniveau dat gaat ontstaan. De cao werkt niet door in 2023. De structurele componenten (loonsverhoging en thuiswerkvergoeding) werken wel door. Uitgaande van de werkelijke loonkosten per 31-12-2021 geldt voor 2022 eerst 1,5% in te halen voor 2021 en vervolgens per 1-4-2022 een verhoging van 2,4%. Voor 2023 geeft de “Loonvoet sector overheid” 2,3% loonstijging aan. Daarmee stijgen de loonkosten 2023 t.o.v. eind 2021 met 6,3%. Hier komt de structurele thuiswerkvergoeding (€ 2 per dag) er nog bij. Door de gemeenten is dit voor de verbonden partijen geraamd op ca. 0,3% van de gemiddelde loonsom. Daarmee komt de totale stijging uit op 6,6% voor 2023. Voor de prijsontwikkeling nemen we in overeenstemming met de uitgangspunten van de gemeenten de ontwikkeling zoals het CBP deze per september 2021 publiceert, met een herrekening van voorgaande drie jaren. Dit leidt tot een ontwikkeling van de prijzen van 2,8% voor 2023.

2. Stijging door wijziging van projectfinanciering naar gemeentelijke bijdrage:	
Loes in Twente	144.000
Subtotaal	**144.000**

Toelichting
Loes in Twente gaat over de ondersteuning van alle aanstaande ouders, ouders en/of (mede) opvoeders bij het gezond opgroeien en opvoeden van (hun) kinderen tot zelfstandige, zelfredzame volwassenen. Dit door middel van verschillende vormen van informatie (voorlichting) & advies. Deze horen bij de wettelijke taken (WMO, Publieke gezondheid) en maatschappelijke opdracht van de Twentse gemeenten op het gebied van opvoedingsondersteuning en Jeugdgezondheid. De Twentse gemeenten financieren Loes via separate projectfinanciering. Voor de gemeenten is er daarom geen sprake van uitzetting van de begroting. Op 2 maart 2022 is de begroting 2022 gewijzigd door Loes in Twente vanaf 1 juli 2022 op te nemen in de gemeentelijke bijdrage. Met de hierboven uiteengezette stijging wordt Loes in Twente voor het hele jaar opgenomen in de gemeentelijke bijdrage.

3. Stijging door nieuwe taak in verband met wijziging van de wet:	
Prenataal huisbezoek	92.000
Subtotaal	**92.000**

Toelichting
Met de wijziging van de wet Publieke Gezondheid krijgen gemeenten per 01-07-2022 vanuit het Rijk de taak om een prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheid (JGZ) aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen in hun gemeente in een kwetsbare situatie. De gemeenten moeten deze taak op grond van de wet opdragen aan dezelfde organisatie die voor de gemeenten de JGZ uitvoert. Voor deze nieuwe taak krijgen de gemeenten financiering vanuit het

gemeentefonds. Op 2 maart 2022 is de begroting 2022 gewijzigd door het prenataal huisbezoek vanaf 1 juli 2022 op te nemen in de gemeentelijke bijdrage. Met de hierboven uiteengezette stijging wordt deze taak voor het hele jaar opgenomen in de gemeentelijke bijdrage.

4. Stijging door wijziging van incidentele financiering naar structureel:	
Meldpunt Zorgwekkend gedrag	273.000
Jeugdbeschermingstafels	489.000
Subtotaal	**762.000**

Toelichting Meldpunt Zorgwekkend gedrag
Per 1 januari 2020 is de wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ) vervangen door de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd). Rekening houdend met de situatie en rechtspositie van de cliënt, beogen beide wetten een zorgvuldig afgewogen regime te realiseren voor het bieden van gedwongen zorg. De Wvggz is van toepassing op mensen met (een vermoeden van) psychische problematiek en gaat uit van nadrukkelijke ketensamenwerking. In de wet hebben gemeenten een tweetal belangrijke taken gekregen, namelijk: Het in ontvangst nemen en onderzoeken van meldingen. Het meldpunt is in eerste instantie tijdelijk voor 2 via projectfinanciering gefinancierd. Ons algemeen bestuur heeft op 8 december 2021 besloten het meldpunt structureel te continueren en de financiering hiervan te betrekken bij de begroting van 2023.

Toelichting Jeugdbeschermingstafels
In juli 2020 is door de voormalige bestuurscommissie OZJT de regionale werkwijze voor Jeugdbeschermingstafels vastgesteld en is besloten dit uit te voeren. Voor de financiering is besloten om voor de periode 2020-maart 2022 de jeugdbeschermingstafels te financieren via projectfinanciering. Op 2 maart 2022 heeft het algemeen bestuur besloten om de projectfinanciering voor het hele jaar 2022 te continueren. Voor de structurele financiering vanaf 2023 en verder is door het algemeen bestuur besloten om deze betrekken bij de begroting van 2023.

5. Stijging door structurele financiering van bestaand beleid:	
Veilige en zorgvuldige verwerking van gegevens	115.000
Rechtmatig en doelmatig inkopen	173.000
Subtotaal	**288.000**

Wat ging hier aan vooraf?
Vanaf 2018 hebben wij middels de procedure nieuw beleid incidenteel financiering gekregen voor het borgen van de wettelijke vereisten van de AVG en inkoop & aanbesteding. De verplichtingen hiervan zijn structureel van aard en de taken zijn inmiddels te kwalificeren als bestaand beleid. Bij structurele taken hoort structurele financiering. Dit is ook geadviseerd door de auditcommissie aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur op 29 september 2021 besloten de financiering van beide taken structureel mee te nemen in de begroting van 2023. Hieronder treft een korte toelichting aan op de inhoud van beide taken.

Toelichting Veilige en zorgvuldige verwerking van gegevens
Onze organisatie heeft veel privacy gevoelige gegevens. De Twentse inwoners moeten er op kunnen vertrouwen dat gevoelige privégegevens ten alle tijden zorgvuldig en veilig worden verwerkt. We volgen daarvoor de landelijke wet- en regelgeving, die steeds meer eisen aan de uitvoering en het voldoen aan privacy beleid en informatiebeveiliging stelt. Coronabestrijding heeft de noodzaak nog verder zichtbaar gemaakt. Er is structureel geïnvesteerd in dit proces door het aantrekken van de minimaal noodzakelijke formatie van een privacy officer en een functionaris gegevensbescherming.

Deze investeringen zijn feitelijk te beschouwen als een beheersmaatregel. De potentiële kosten van een beveiligingsincident zijn namelijk een veelvoud van deze investering.

Toelichting rechtmatig en doelmatig inkopen
Statistieken laten zien dat als de accountant geen goedkeurende verklaring kan verstrekken op het gebied van rechtmatigheid, dit in de meeste gevallen wordt veroorzaakt door onrechtmatige aanbestedingen. De accountant heeft toegelicht dat de organisatie stappen zet in het verminderen van de onrechtmatigheden bij de aanbestedingen. De organisatie komt in dit proces steeds verder in control. Er is structureel geïnvesteerd door het aantrekken van een adviseur inkoop en aanbesteding en een contractmanager.

6. Daling in verband met veranderopdracht Regio Twente:	
Twenteraad	-21.000
Subtotaal	**-21.000**

Toelichting
In overeenstemming met besluitvorming van de veranderopdracht Regio Twent wordt de financiering van de Twenteraad uit de begroting gehaald. Dit leidt tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage. Het voornemen van de gemeenten is om deze taak inclusief financiering via een gastheerconstructie door de gemeente Rijssen-Holten te laten uitvoeren.

Totaal stijging gemeentelijke bijdrage	**2.615.000**

Beleidsbegroting

1. GGD Twente

Inleiding

In 2019 is het langjarig programma "Gezonde toekomst voor Twente" vastgesteld. Redenen om te komen tot dit langjarig programma waren: het besef dat werken aan preventie en gezondheids-bevordering lange adem en vasthoudendheid vergt en we continu de voortgang willen monitoren. Op basis van dit langjarig programma is een Bestuursagenda publieke gezondheid voor de periode 2020-2023 vastgesteld. Naast gemeenten is GGD Twente op onderdelen (mede-)verantwoordelijk voor de realisatie van de hierin verwoorde ambities op een negental indicatoren. In 2021 heeft de nieuwe SamenTwente organisatie haar beslag gekregen en is SamenTwente gecreëerd waarvan GGD Twente onderdeel uitmaakt. De organisatie van de activiteiten in de eerder, in de Bestuursagenda, voorziene programmalijnen Gezond opgroeien, Gezond meedoen, Gezond wonen en Gezond oud zijn, zal zijn beslag moeten krijgen in de organisatieontwikkeling van deze organisatie. Dit is voorzien voor het jaar 2022. 2023 Is het vierde en laatste jaar van deze Bestuursagenda. Op basis van de jaarlijkse quickscan op de uitvoering en de stand van zaken met betrekking tot de ambities van de agenda hebben er geen aanpassingen plaatsgevonden. De verwachting is dan ook dat er geen grootse inhoudelijke aanpassingen vereist zijn voor een nieuwe agenda. Gezien het ontstaan van SamenTwente zal de nieuwe agenda geïntegreerd moeten worden in een meerjarenplan van deze organisatie. Bij de uitvoering van de activiteiten zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met partners, zowel van aanpalende gemeentelijke beleidsterreinen als met maatschappelijke organisaties, in zogenaamde vitale coalities zoals Twente Gezond en Vitaal Twente. De voorziene activiteiten sluiten zoveel mogelijk aan bij reeds bestaande lokale initiatieven van gemeenten of coalities van gemeenten. Daar ligt dan ook het primaat van de sturing van de uitvoering.

Speerpunten

In de bestuursagenda 2020-2023, en daarmee ook voor het begrotingsjaar 2022, zijn de navolgende speerpunten op het gebied van preventieve gezondheid voor Twente vastgelegd:

- roken
- vaccinatiegraad
- eenzaamheid
- overgewicht
- regie over eigen leven
- stress
- problematisch alcoholgebruik
- middelengebruik
- bewegen

Deze speerpunten zijn nadrukkelijk verbonden met de lijn van het Nationaal Preventieakkoord en de regionale samenwerking tussen de Twentse gemeenten, Menzis en GGD Twente, zoals deze is geformuleerd in de werkagenda. Gezien de (wettelijke) mogelijkheden verschilt de rol van de GGD per indicator. Echter op alle indicatoren levert de GGD een bijdrage.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Bestuursagenda 2020-2023	Bestuurscommissie PG	11 december 2019
JGZ Twente, Specialist in het gewone	Bestuurscommissie PG	18 juni 2015
Gezonde toekomst voor Twente	Bestuurscommissie PG	6 maart 2019

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?
Als lange termijn ambitie is in het programma 'Een Gezond Toekomst voor Twente' vastgelegd "Inwoners van Twente leven minimaal net zo lang in gezondheid als inwoners elders in Nederland". Om dit te bereiken zijn 19 indicatoren benoemd waar in de periode 2019-2030 voortgang op geboekt moet worden. Indicatoren die we kunnen monitoren, zodat ontwikkelingen ook zichtbaar gemaakt kunnen worden en daarop sturing gegeven kan worden. In de Bestuursagenda 2020-2023 hebben de Twentse gemeenten en de GGD voor deze periode prioriteit gegeven aan 9 indicatoren en hierop de doelen geformuleerd. De indicatoren en de bijbehorende ambities zijn:

1. het roken te verlagen
2. de vaccinatiegraad te stabiliseren
3. de eenzaamheid(-sgevoelens) te verminderen
4. het overgewicht te verminderen
5. de regie over eigen leven te vergroten
6. stress te verminderen
7. het problematisch alcoholgebruik te verminderen
8. het middelengebruik te verminderen
9. het bewegen te bevorderen.

De ambities van de Bestuursagenda hebben allen betrekking op items die de gezondheid van de Twentse burger positief of negatief kunnen beïnvloeden. Het acteren op deze items is niet alleen voorbehouden aan de GGD. Op enkele items is die rol zelfs zeer beperkt en kan alleen in gecoördineerde acties met andere partners resultaten behaald worden. De ambities op elk item zijn dusdanig geformuleerd dat op basis van monitoring de voortgang en resultaten jaarlijks inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Deze items verwerken we dan ook expliciet in de verschillende onderzoeken die de GGD uitvoert. Daarnaast voeren we in gezamenlijkheid met gemeenten jaarlijks een quickscan uit op de voortgang en stand van zaken met betrekking tot de inspanningen die elkeen levert om de gestelde doelen uit de Bestuursagenda te realiseren.

In het overzicht van de indicatoren hieronder is de stand van zaken ultimo 2021 opgenomen op basis van de uitkomsten van de grootschalige onderzoeken (Gezondheidsmonitor Jeugd 2019 en Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020). Daarnaast is per indicator het ambitieniveau aangegeven zoals dit in de Bestuursagenda 2020-2023 is bepaald. Uit de Gezondheidsmonitors blijkt we bij enkele indicatoren op de goede weg zitten wat betreft de te realiseren ambities. Andere vergen echter verdere inzet.

Indicatoren			2015 (Jeugd)	2016 (VO)	2019 (Jeugd)	2020 (VO+Jeugd)	2021	2023
1	Roken (Rookt dagelijks)	13-14 jaar / tweede klas	2%		1%	1%		1%
		15-16 jaar / vierde klas	12%		6%	6%		8%
		18-65 jaar		23%		20%		20%
		65+		10%		9%		<10%
		Zwangeren		-		-		8%

2	Vaccinatiegraad (Hib vaccinatie)		97%	96%	95%	95%	96%	95%
3	Eenzaamheid (Matig tot zeer ernstig eenzaam)	13-14 jaar / tweede klas			15%	22%		
		15-16 jaar / vierde klas			21%	29%		
		18-65 jaar		39%		44%		37%
		65-75 jaar		40%		46%		38%
		75+		51%		59%		47%
4	Overgewicht (BMI > 25 kg/m2)	2 jaar	10%		8%			9%
		4-12 jaar	16%		19%			14%
		13-14 jaar / tweede klas	17%		21%			14%
		19-65 jaar		49%		50%		46%
		65+		62%		63%		58%
5	Regie over eigen leven (veel)	19-65 jaar		21%		14%		
		65+		14%		9%		
6	Stress ((Heel) veel stress ervaren in afgelopen 4 weken)	13-14 jaar / tweede klas	-		39%	40%		
		15-16 jaar / vierde klas	-		46%	46%		
		19-65 jaar		-		19%		
		65+		-		6%		
7	Alcoholgebruik (Volwassenen: heeft in afgelopen 12 maand alcohol gedronken)	13-14 jaar / tweede klas	-		19% Bd: 8% Ooit: 38%	. Bd: 14% Ooit: 52%		14%
		15-16 jaar / vierde klas	-		67% Bd: 43% Ooit: 71%	. Bd: 44% Ooit: 79%		45%
		18-65 jaar		86%		83%		80%
		65+		77%		73%		70%
		Zwangeren		-		-		2,5%
8	Softdrugs (Wiet en hasj)	13-14 jaar / tweede klas	3%		0%	2%		2,5%
		15-16 jaar / vierde klas	12%		5%	6%		2,5%
		18-65 jaar		-		6%		
		65+		-		-		
	Harddrugs	13-14 jaar / tweede klas	1%		1%	-		0,75%

	(XTC, Coke, lachgas, GHB, speed, etc.)	15-16 jaar / vierde klas	3%		2%	-		0,75%
		18-65 jaar		-		4%		
		65+		-		-		
9	Bewegen (Voldoet aan de beweegnorm/beweegrichtlijn)	13-14 jaar / tweede klas	53%		45%	40%		63%
		15-16 jaar / vierde klas	52%		47%	38%		63%
		18-65 jaar		58%		56%		63%
		65+		42%		41%		47%

Bd = binge drinking, is het af en toe, in korte tijd, drinken van een grote hoeveelheid alcohol.

Hoe gaan we dit doen?
In een viertal programmalijnen werken we aan de realisatie van de gemeentelijke ambities. Dit zijn:
-gezond opgroeien
-gezond meedoen
-gezond wonen
-gezond oud zijn.

In hoeverre de beoogde organisatie in programmalijnen, en de inbedding van de activiteiten binnen deze lijnen, voor de start van het begrotingsjaar 2023 voltooid zijn zal mede afhankelijk zijn van de ontwikkeling van SamenTwente in 2022. Tot die tijd zullen de activiteiten geïntegreerd zijn in de bestaande GGD organisatie. Bij de uitvoering van de activiteiten zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met partners, zowel van aanpalende gemeentelijke beleidsterreinen als met maatschappelijke organisaties, in zogenaamde vitale coalities zoals Twente Gezond en Vitaal Twente. Daar waar reeds verbanden voor handen zijn sluiten we hierbij aan en daar waar deze nog niet aanwezig zijn zetten we nieuwe samenwerkingsverbanden op, met inachtneming van de couleur locale.

Met welke verbonden partij gaan wij het samen doen?

Coöperatieve vereniging UA ten behoeve van het digitaal dossier JGZ (GGiD)
Ten behoeve van de ontwikkeling en onderhoud van het digitaal dossier JGZ (GGiD) neemt GGD Twente deel in een coöperatieve vereniging UA tezamen met de GGD-en Regio Utrecht en Hollands Noorden. Het bedrijf van de coöperatie omvat uitsluitend het (doen) ontwerpen, (door)ontwikkelen, beheren, onderhouden en exploiteren van één of meerdere door haar leden te gebruiken digitale informatiesystemen voor medische dossiers en eventuele overige gegevensbestanden (het 'GGD Digitaal Dossier'). De coöperatie treedt op als contractspartij en gesprekspartner voor aanpassingen in de software en voor de koppeling met andere registraties.

Gezondheid wordt beïnvloed door veel factoren. Factoren die veelal behoren tot het beleidsterrein buiten de publieke gezondheid en factoren die behoren tot het werkterrein van andere (maatschappelijke)organisaties. Willen we voortgang boeken, dan is werken vanuit samenhang en wederkerigheid de norm. Hierdoor kan een zo goed mogelijk integraal resultaat geboekt worden.

GGD GHOR Nederland
GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD' en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD' en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'

en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD' en hun werkzaamheden kunnen verrichten.

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen in €)	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
6.1.2	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	890.584	1.112.961	222.376-
7.1	Volksgezondheid	20.283.295	3.386.691	16.896.605
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	522.001	490.507	31.495
	Totaal excl. overhead	**21.695.881**	**4.990.158**	**16.705.723**
0.4	Programma overhead	4.534.103	498.395	4.035.708
Totaal gemeentelijke bijdrage		**26.229.984**	**5.488.553**	**20.741.431**

2. Organisatie voor de zorg en de Jeugdhulp in Twente & Samen14

Inleiding

Het Zorglandschap is continue in beweging. Door de tekorten bij gemeenten en aanbieders is het een kwetsbaar landschap. Om zorgcontinuïteit te blijven borgen vraagt dit alertheid en snelle (re)acties. OZJT is kwetsbaar en kan met moeite de professionaliteit en wendbaarheid bieden om hier adequaat mee om te gaan. De netwerksamenwerking staat onder druk. De noodzaak te acteren op situaties bij aanbieders waarbij sprake is van discontinuïteit van zorg, financiële instabiliteit, programma's vanuit het Rijk die met of zonder middelen op ons af komen maakt dat de rek uit de organisatie OZJT is en maakt dat er sprake is van een groeiend takenpakket op de kerntaken. Vanuit een Meerjarenperspectief OZJT zal er focus zijn op het op orde brengen van de basis OZJT op het gebied van de kerntaken. De verwachting is dat aan deze kerntaken de Jeugdbeschermingstafels zullen worden toegevoegd. Er blijft urgentie op de inkoopagenda. Vanuit de regiovisie jeugdhulp en het in 2022 vastgestelde strategische inkoopdocument wordt het vervolg van de inkooptrajecten opgepakt teneinde per 2024 nieuwe overeenkomsten te hebben voor hoog specialistische vormen van jeugdzorg. Voorbereidingen zullen worden getroffen voor opvolgende trajecten per 2024. Tijdens de inkooptrajecten wordt de doorontwikkeling van het Twents Ondersteuningsmodel meegenomen. Vanuit de Samenwerkagenda zal doorgestart worden met projecten en initiatieven samen met stakeholders vanuit zorgaanbieders en onderwijs. De ontwikkelingen binnen de GR blijven aandacht vragen alsmede de bestuurlijke samenwerking en facilitering en regie op de ambtelijke samenwerking op het "dossier" OZJT. Samen met Kennispunt Twente geven we vorm aan data gedreven inkopen en contracteren en ondersteunen we de samenwerkagenda.

Speerpunten

- Effectueren van het Meerjarenperspectief OZJT
- Inkoopprocessen op de hoog-specialistische jeugdzorg
- Bestuurlijke en ambtelijke samenwerking
- Samenwerkagenda Jeugd
- Borgen Jeugdbeschermingstafels na positieve besluitvorming van het algemeen bestuur op 13 juli 2022
- Opdrachtgeverschap Kennispunt Twente – data geïnformeerd en data gedreven werken

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Visienota Transformatie jeugdzorg Twente	Colleges van B&W	2012-2013
Visie- en keuzenota Maatschappelijke ondersteuning in Twente	Colleges van B&W	2012-2013
Koersdocument	BC OZJT en colleges van B&W	2016
Uitgangspunten Zorglandschap 2030	BC OZJT	2020
Regiovisie Jeugdhulp 2022 -2028	Algemeen bestuur en gemeenteraden	2021 -2022
Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp	AB/colleges	Verwacht juli 2022

Wat willen we bereiken?

- Stabiliteit en duidelijkheid voor OZJT aangaande opdracht, werkwijze/rol, besluitvorming en formatie en begroting. Versteviging van de basisformatie is noodzakelijk om uitvoer te geven aan kerntaken OZJT.
- Strategische visie op inkoop Jeugdhulp geëffectueerd in uitvoer inkoop en contractmanagement.
- Afgeronde trajecten inkoop hoog specialistische jeugdzorg.
- Bestuurlijke besluitvorming en samenwerking op de OZJT thema's; ambassadeurschap op de OZJT thema's.

- Samenwerkagenda Jeugd, een meerjarige agenda waarbij in nauwe samenwerking op basis van thema's en projecten gewerkt wordt aan transformatie en innovatie in het Twentse zorglandschap.
- Jeugdbeschermingstafels bij OZJT als integraal onderdeel van de zorgketen – gedwongen kader.

Hoe gaan we dit doen?

- Ambtelijke visievorming, bestuurlijke besluitvorming op het meerjarenperspectief OZJT.
- Organiseren op besluiten inkoop.
- Regie en coördinatie op de inkooptrajecten, organiseren op de benodigde besluitvorming en implementatie van de overeenkomsten als onderdeel van de inkooptrajecten.
- Organiseren op een bestuurlijke en ambtelijke facilitering ten einde de besluitvormingsprocessen succesvol te laten verlopen. Informeren van colleges en raden over de trajecten voortvloeiend uit de regiovisie jeugdhulp t.a.v. samenwerkagenda en inkoop jeugdhulp.
- Samenwerkagenda: lopende projecten gericht op resultaat. Thema's worden in 2022 bepaald.
- Jeugdbeschermingstafels; borgen na positieve besluitvorming.

Indicatoren		Huidig niveau 2022	Ambitie niveau 2023
1.	Meerjarenperspectief OZJT	Onvoldoende duidelijkheid en capaciteit op de kerntaken	Duidelijkheid op opdrachtformulering, werkwijze/rol, besluitvorming en een verstevigde formatie en middelen t.b.v. uitvoer OZJT kerntaken
2.	Inkooptrajecten	Opstart strategische inkoop na besluitvorming regiovisie en verlengingen Af te ronden separate inkooptrajecten	Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp als basis voor vervolg inkooptrajecten per 2023
3.	Bestuurlijke en ambtelijke samenwerkagenda	Introduceren nieuwe bestuurders AB op werkgebied en taken OZJT incl. bestuurlijke verantwoordelijkheid Route besluitvorming AB werkt stagnerend op de processen, GR tekst niet actueel en passend op uitvoeringspraktijk	Bestuurders zijn toegerust om besluiten te kunnen nemen omtrent OZJT kerntaken. Borging bestuurlijke aanspreekpunten/ambassadeurschap op OZJT thema's GR tekst geactualiseerd en ondersteunend aan uitvoeringspraktijk. Organisatie OZJT i.h.k.v. opdrachten en financiën helder Lean en mean proces besluitvorming
4.	Samenwerkagenda jeugd	Kwartier maken Plan van aanpak Opstart projecten	Projecten zijn opgestart in samenwerking met partners
5.	Jeugdbeschermingstafels	Afronden besluitvorming Implementatie van de organisatie JBT binnen OZJT en SamenTwente	Versteviging Jeugdbeschermingstafels in de ketensamenwerking vanuit een solide positie bij OZJT Door gemeenten gevraagde doorontwikkeling/ uitbreiding onderzoeken

6.	Contractmanagement	Reguliere taakuitvoer met focus op 17 grootste jeugdzorgaanbieders Invulling regionaal accounthouderschap Focus op inkoop Versteviging contractbeheer en contractmanagement ambulante onderdelen TOM	Op basis van de regiovisie en strategische inkoop hernieuwde focus op strategische regionale aanbieders Jeugdhulp Inrichten van contractmanagement /leveranciersmanagent op basis van nieuwe overeenkomsten contractbeheer en contractmanagement geborgd voor 2023 en 2024 als Samen 14 opdracht
7.	Data gedreven werken	Actief datagebruik bij inkooptrajecten	Herijkte indicatoren op basis van de strategische inkoop en inkoopafspraken separate trajecten t.b.v. datagedreven contractmanagement

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen in €)	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
6.7.2	Maatwerk dienstverlening 18-	2.158.407	638.817	1.519.590
	Totaal excl. overhead	**2.158.407**	**638.817**	**1.519.590**
0.4	Overhead	274.957	-	274.957
Totaal Gemeentelijke bijdrage		**2.433.364**	**638.817**	**1.794.547**

3. Veilig Thuis Twente

Inleiding

Veilig Thuis Twente het regionale advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en heeft een stevige plek ingenomen in de zorgketen in Twente. De samenwerking met de 14 gemeenten verloopt goed. De voorliggende beleidsbegroting is gebaseerd op de wettelijke taken en bevoegdheden van Veilig Thuis organisaties en de maatwerk taken zoals deze, in afstemming met de 14 gemeenten, zijn belegd bij Veilig Thuis Twente (VTT). Door de forse stijging van de instroom vanaf 2019 (adviezen en meldingen) had VTT een grote wachtlijst opgebouwd. In 2020 hebben een aantal bijsturingsmaatregelen plaats gevonden om te komen tot een toekomstbestendig VTT. De wachtlijst is in 2020 weggewerkt én tot op heden werkt VTT ook wachtlijstvrij. Daarnaast zijn de geoptimaliseerde werkprocessen en het specialistische werken geborgd. In 2022 én 2023 zullen we ons verder richten op kwaliteit op tijd en streven we ernaar zowel wachtlijstvrij te blijven werken als ook de doorlooptijden op alle diensten binnen de wettelijke termijnen te krijgen. Nu we in de basis op orde zijn zullen we ons in 2023 blijven focussen op "Kwaliteit op Tijd", het optimaliseren van de werkprocessen, het behalen van de wettelijke doorlooptijden op alle diensten en de borging van deze aanpassingen om daarmee het onderhanden werk en daarmee de werkdruk binnen de norm te brengen. Daarnaast willen we in 2023 meer aandacht geven aan inhoudelijke verdieping op specifieke vormen van geweld, het geven van voorlichting en onze netwerkpositie verstevigen, om verder te groeien naar onze ambitie het expertise centrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling in de regio te zijn. Daarnaast worden in deze programmabegroting enkele belangrijke en nieuwe ontwikkelingen voor 2023 beschreven.

Speerpunten

Veilig Thuis Twente heeft zich ten doel gesteld alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties te stoppen en/of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid te borgen.

1. "Kwaliteit op tijd". VTT stelt zich ten doel haar maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren. Eén van de belangrijkste speerpunten in 2023 blijft het wachtlijstvrij werken. VTT voldoet aan de wettelijke taken en termijnen en aan de onderling afgesproken maatwerktaken. VTT kan, met de beschikbare middelen/personeelsformatie de instroom van nieuwe adviezen, meldingen en verzoeken voor onderzoeken binnen de gestelde wettelijke termijn oppakken en afhandelen.
2. Doorontwikkeling samenwerking in de keten, versterken netwerkpositie VTT met name ook op straf en zorg. De samenwerking met het Veiligheidshuis (informatieknooppunt en doorontwikkeling MDA++), samenwerking met expertise centrum mensenhandel, politie, reclassering en justitie in zal verdere doorontwikkeling vragen. Ook de ontwikkelingen op straf en zorg vanuit het landelijke (JenV en Landelijk netwerk VT) zullen regionaal geïmplementeerd moeten worden.
3. Doorontwikkeling chatfunctie VTT. Er wordt veel gebruik gemaakt van deze chatfunctie en lijkt een waardevolle toevoeging voor VT. Deze chatfunctie zal in 2022 verder uitgebreid worden en in 2023 structureel geborgd worden.
4. Daarnaast vragen de doorlopende ontwikkelingen betreffende de samenwerking lokaal, de regionale en landelijke ontwikkelingen aandacht en inzet van VTT. Te denken valt aan de omwikkelingen betreffende het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.
5. Voor 2022 heeft VTT zich ten doel gesteld de ISO 9001 certificering te behalen. Het jaar 2023 zal in het teken staan van de kwaliteitsborging.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
"Samenwerkingsafspraken gemeenten regio Twente-Veilig Thuis Twente" 2020	AO VTT	21-11-2019

Wat willen we bereiken?
Veilig huis Twente voert de haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit, met als maatschappelijke opdracht: "Het stoppen van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en/of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid (duurzaam) te borgen". Hierbij stellen we ons ten doel deze maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren. "Kwaliteit op Tijd":

- Wachtlijstvrij te werken en voldoende flexibiliteit (buffer) op te bouwen die het mogelijk maakt om bij fluctuaties van het aantal meldingen en adviesvragen, of bij onverwachte uitval van medewerkers toch zonder wachtlijst te kunnen werken én de wettelijke doorlooptijden te behalen.
- Binnen de landelijk vastgestelde doorlooptijden te werken.

Dit betreft de volgende taken:

- De wettelijke taken van veilig Thuis
- De (regionale) maatwerktaken zoals afgesproken met de 14 Twentse gemeenten in het document "samenwerkingsafspraken".
- De taken die voortvloeien uit de vastgestelde Producten en Diensten Catalogus (PDC's') en de aangepaste werkprocessen, in goede samenwerking met de 14 gemeenten uitvoeren.
- De eisen die door het Rijk en de Inspectie gesteld zijn/worden: o.a. medewerkers voldoen aan de eisen van de beroeps registraties (SKJ, NVO NIPO etc.), en 24 uurs inzet vertrouwensarts.
- We hebben een vereiste kwaliteitscertificering, in ons geval de ISO certificering.

Hoe gaan we dit doen?
Om onze wettelijke- en maatwerktaken te kunnen realiseren heeft VTT haar werkprocessen in 2020, in afstemming met de lokale teams van de gemeenten efficiënter ingericht. Deze werkprocessen zijn samengevat in de PDC's van VTT. Daarnaast is VTT van generalistisch werken naar specialistisch werken overgegaan en wordt er intern strak gemonitord op in-, door- en uitstroom van adviezen en meldingen om wachtlijstvrij en binnen de wettelijke termijnen te werken. Deze werkwijzen worden in 2021 en 2022 doorontwikkeld en geborgd. Deze werkwijzen worden in een continu proces zo nodig geactualiseerd en bijgesteld, zodat we structureel en toekomstbestendig aan onze maatschappelijk opdracht voldoen en kwaliteit op tijd kunnen leveren.

- Doorontwikkeling en borging van de werkprocessen en daaraan gekoppelde PDC's in afstemming en samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten.
- Samenwerking met lokaal wordt jaarlijks op drie niveaus geëvalueerd (uitvoerend, management en bestuurlijk).
- Gestructureerde periodieke scholing en deskundigheidstrainingen faciliteren.
- Organisatorisch en formatief goed op orde blijven in de teams, in de expertfuncties (voorlichting, gedragswetenschappers en vertrouwensartsen) en op managementniveau door gestructureerde en aangepaste vergadercycli. Mogelijkheden tot permanente werving onderzoeken en kort cyclisch te sturen op kwantiteit en kwaliteit.
- Verdere aansluiting vinden bij het programma "Geweld hoort nergens Thuis" zoals dat in de Regio uitgerold is. Voor een betere samenhang en samenwerking m.b.t. de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling binnen de regio Twente. Medewerkers VTT met aandachtsgebieden op verschillende inhoudelijke thema's sluiten aan bij regionale en landelijke ontwikkelingen, activiteiten/werkgroepen/voorlichting.
- Informatieknooppunt en MDA++ aanpak VTT en ZVH-T middels de werkgroep door ontwikkelen met als doelstelling de samenhang en samenwerking verder te borgen tussen de Straf en Zorg keten in de regio Twente.

Indicatoren		Huidig niveau 2022	Ambitie niveau 2023
1.	Wachtlijstvrij werken	VTT werkt wachtlijstvrij	VTT werkt wachtlijstvrij
2.	Werken binnen de landelijk vastgestelde doorlooptijden op de adviezen (1 dag), op het uitvoeren van de veiligheidstaxatie op elke binnen gekomen melding en op het uitvoeren van de vervolgdiensten (binnen 10 weken) en de nieuw ingerichte dienst monitorzaken (1,5 jaar). In afstemming met een extern bureau hebben we als realistische norm vastgesteld 80% van alle meldingen en vervolgdiensten binnen de wettelijke termijnen te behalen.	VTT handelt alle adviezen in 1 dag af. VTT behaalt op 74% van de meldingen de vastgesteld termijn van 5 werkdagen op het uitvoeren van de veiligheidstaxatie en in 75% van de zaken de termijn van 10 weken op de vervolgdiensten "Voorwaarden en Vervolg en in 48% op de Onderzoeken. De monitorzaken liggen op 1e moment: 38%, 2e moment 58%	VTT handelt adviezen in 1 dag af en groeit door naar een percentage van 80% op alle meldingen/overige diensten de wettelijk gestelde doorlooptijden
3.	Doorontwikkeling van de werkprocessen en PDC's in afstemming en samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten	Nieuwe werkprocessen en PDC's zijn geborgd. Doorlopend proces van actualisering indien nodig	Continue proces ingericht van bijstelling op werkprocessen daar waar nodig
4.	Samenwerkingsafspraken 14 gemeenten Twente en VTT worden jaarlijks geëvalueerd en aangescherpt. Knelpunten worden op uitvoeringsniveau besproken en opgelost.	Afstemming en evaluatie VTT met 14 gemeenten is structureel op verschillende niveaus ingericht en loopt goed. VTT heeft vanuit de uitvoering contactpersonen per gemeente om knelpunten in de uitvoering te bespreken en op te lossen.	Evaluaties en afstemming met 14 gemeenten is geborgd evenals de contacten /evaluatie tussen de verschillende contacten vanuit de uitvoering VTT en gemeenten.
5.	Gestructureerde periodieke scholing en deskundigheidstrainingen faciliteren	VTT heeft een scholingsplan waarlangs periodieke scholing georganiseerd wordt	Borging van jaarlijkse actualisering van het scholingsplan
6.	Versterken samenwerking in straf en zorg keten	Uitbreiding samenwerking ZVH-T, CSG en kenniscentrum mensenhandel	Doorontwikkeling programma onderdelen ketenpartners strafketen
7.	Borging kwaliteitsmanagementsysteem/ Borging certificering ISO 9001	Streven om per juni 2022 certificering ISO te behalen	Borging van kwaliteitsmanagementsysteem/ certificering

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen in €)	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	4.990.389	2.497.413	2.492.975
	Totaal excl. overhead	**4.990.389**	**2.497.413**	**2.492.975**
0.4	Overhead	795.792	-	795.792
Totaal gemeentelijke bijdrage		**5.786.181**	**2.497.413**	**3.288.768**

4. Bestuur en ondersteuning

Inleiding

De afgelopen jaren is de professionalisering van de ondersteuning vanuit de afdeling Bedrijfsvoering verder ingezet. Met een nieuwe strategische koers van de GR zullen mogelijk ook ambities en wensen van de primaire afdelingen van de GR veranderen. Hierop zal Bedrijfsvoering in 2023 moeten anticiperen. Dit zal zich waarschijnlijk uiten in een andere capaciteitsverdeling binnen Bedrijfsvoering tussen vakgebieden of andere vereiste systemen en persoonlijke competenties en kennis van de werknemers van Bedrijfsvoering. Behalve de algemene ontwikkeling zal in het bijzonder de ontwikkeling van Informatiemanagement & Technologie en Informatieveiligheid & Privacy extra aandacht vragen net als de Inkoopfunctie en het Contractbeheer daarop. Verder zal met een steeds krapper wordende arbeidsmarkt de focus binnen de HR afdeling ook wijzigen vanuit het perspectief van ondersteunen, namelijk van operationeel naar tactisch / strategisch. Ontwikkeling van personeel en het binden van personeel binnen Bedrijfsvoering zal daarom extra aandacht krijgen.

Speerpunten

De belangrijkste speerpunten zijn in 2023 Informatieveiligheid & Privacy, verdere ontwikkeling en aanschaf van technische hulpmiddelen breed in de organisatie, verbetert proces- en documentbeheer waarbij de processen voor afdelingen beter in kaart worden gebracht om in de toekomst klaar te zijn voor vereiste certificeringen (voor de primaire afdelingen maar ook met oog op informatieveiligheidseisen) en ontwikkeling en ondersteuning op datagericht werken in de organisatie. Daarbij zal er extra aandacht worden besteed aan goed werkgeverschap en het binden van personeel aan onze organisatie.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Controleverordening en Controleprotocol Regio Twente	Algemeen bestuur	6 maart 2020
Financiële verordening Regio Twente	Algemeen bestuur	31 oktober 2018
Risicomanagement en weerstandsvermogen	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Fraude beheerssystematiek en –analyse Regio Twente	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Nota afschrijving en rente	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Treasurystatuut Regio Twente	Algemeen bestuur	11 november 2015
Interne controleplan Regio Twente	Algemeen Bestuur	20 oktober 2014
Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid	Raden, colleges van B&W en burgemeesters Twentse gemeenten	Ingangsdatum 8 juli 2021
Programmabegroting	Algemeen bestuur	Jaarlijks medio juli

Wat willen we bereiken?

1. Professioneel en deskundig werken
2. In control zijn en relevante processen optimaliseren
3. Impact als BV zichtbaar maken
4. Innovatie in Bedrijfsvoering

Hoe gaan we dit doen?

1. Professioneel en deskundig werken:

- Actieve bijdrage leveren aan het realiseren van de juiste mensen, op de juiste plek en op het juiste moment. Dit doen we door strategische personeelsplanning, arbeidsmarktcommunicatie en actief stimuleren van de ontwikkeling van de eigen medewerkers.
- Actieve bijdrage leveren aan de verdere bekendheid van de nieuwe naam van de GR; zowel intern als extern.

2. In control zijn en relevante processen optimaliseren:
- Het beleid en de processen rondom informatie en privacy beschrijven, vaststellen en optimaliseren, nadat de afdeling Informatiemanagement en Technologie verder is ingericht.
- Decentrale inkoop in de organisatie verminderen, gericht opleiden op het gebied van inkoop en contractmanagement en de processen beschrijven, vaststellen en optimaliseren.

3. Impact als Bedrijfsvoering zichtbaar maken:
- Vernieuwen van een GR-brede P&C-cyclus en het optimaliseren van Managementinformatie en Bestuurlijke Informatievoorziening. Onder andere door de doorontwikkeling van de BI-tool.
- Voldoen aan de Woo (Wet Open Overheid) en daarmee transparantie voor de buitenwereld creëren.

4. Innovatie in Bedrijfsvoering:
- Onderzoeken en toepassen van robotisering en verdere automatisering door onder andere implementatie van Office 365 (Sharepoint).
- Onderzoek doen naar datagericht werken, daarop visie ontwikkelen voor de verdere toekomst en voor de rol van BV daarin.

Indicatoren		Huidig niveau 2022	Ambitie niveau 2023
1.	Periodieke rapportage in de P&C cyclus over Informatieveiligheid & Privacy	Werken met concept	Periodiek agenderen in CMT
2.	Volledige beschrijvingen en implementeren van processen Inkoop en Contractbeheer	Slechts in verouderde staat aanwezig	Volledig beschreven en tot diep in de organisatie geïmplementeerd
3.	Ontwikkeling en actief gebruik van BI tool, bijdragend aan verder datagericht werken in de organisatie	Nieuwe BI tool in ontwikkeling	Organisatie breed management werkt actief met dashboards en acteert vanuit integraal management

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen in €)	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
0.1	Bestuur	291.325	210.738	80.587
0.8	Overige baten en lasten	249.970	-	249.970
	Totaal excl. overhead en mutaties reserves en treur	**541.295**	**210.738**	**330.557**
0.5	Treasury	60.478	26.856	33.622
0.10	Mutatie reserve	-	45.000	45.000-
0.4	Overhead	8.337.450	379.848	7.957.602
Totaal gemeentelijke bijdrage		**8.939.224**	**662.442**	**8.276.782**

Conform besluit van het algemeen bestuur werd voor post onvoorzien € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking.

4.1 Overzicht van de kosten van overhead

Het is wettelijke voorgeschreven dat de overhead apart wordt gepresenteerd. Dit wordt inzichtelijk gemaakt door deze centraal te begroten op taakveld 0.4. Overhead bevat alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Wij onderscheiden twee categorieën overhead:

1. Generieke overhead. Dit is de indirecte overhead. Met andere woorden, alle kosten van de ondersteunende taken binnen de zogenaamde PIOFJACH-functies.
2. Specifieke overhead. Dit is de directe overhead. Met andere woorden, dit is de programmaoverhead (zowel in de basistaken als in de coalitions of the willing) en betreft alle kosten van leidinggevende en ondersteunende functies die binnen de programma's zijn georganiseerd.

Omschrijving (bedragen in €)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
Generieke overhead (PIOFJACH-overhead)	953.540	8.337.450	7.383.911
Specifieke overhead (Programma-overhead)	498.395	5.934.045	5.435.650
Totaal	**1.451.935**	**14.271.495**	**12.819.561**

4.2 Beleidsindicatoren BBV

Indicator	Begroting 2023	Begroting 2022
Formatie[1] in fte per 1.000 inwoners	0,55	0,59
Apparaatskosten[2] in kosten per inwoner	€ 67	€ 24
Externe inhuur[3] als % kosten van totale loonsom plus kosten inhuur externen	7%	8%
Overhead[4] in % van totale lasten	28%	24%

Toelichting

De apparaatskosten stijgen fors ten opzichte van de begroting 2022. Dit komt omdat in die begroting ten onrechte de salarislasten van de medewerkers uit het primaire proces niet zijn meegenomen in de berekening van de apparaatskosten.

[1] Dit betreft de formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar.
[2] Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (exclusief bestuur en griffie).
[3] Onder externe inhuur wordt verstaan de begrote kosten voor het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
[4] Overheadkosten: Dit betreft alle begrote kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces conform de definitie van het BBV.

5. Veranderopdracht

Inleiding
Op 10 juni 2021 heeft het algemeen bestuur van de voormalige Regio Twente de integrale eindtoets vastgesteld en daarmee is de veranderopdracht waartoe op 25 september 2019 is besloten bestuurlijk afgerond. Om de consequenties van de veranderopdracht niet te vermengen met ons reguliere proces maar deze tegelijkertijd wel goed te kunnen blijven monitoren en hierover te kunnen rapporteren, is vanaf de gewijzigde begroting 2022 een separaat programma ingesteld. In dit programma worden de consequenties van de ontvlechting van Regio Twente middels de reguliere P&C cyclus inzichtelijk gemaakt.

Wat is er besloten?
Op 7 juli 2021 zijn via een begrotingswijziging de financiële effecten van de veranderopdracht vertaald naar de begrotingsjaren 2021 en 2022. In de voorliggende begroting van 2023 is bij het opstellen al rekening gehouden met de besluitvorming van de veranderopdracht. Een aantal onderdelen van de veranderopdracht waren bij de gewijzigde begroting 2022 nog niet afgerond. Dit gaat om het herpositioneren van de fondsen uit de oude Agenda van Twente en de overdracht van de Twenteraad. De ondersteuning van de Twenteraad is geen taak van onze organisatie en daarom is deze taak inclusief financiën uit de begroting 2023 gehaald. Bij de fondsen uit de oude Agenda van Twente gaat het om het MKB-fonds, waar we eigenaar en beheerder van zijn, en het Innovatiefonds Twente, waar we eigenaar van zijn. Het beheren / eigenaarschap van innovatiefondsen is geen taak meer van onze organisatie. Op 2 maart 2022 heeft het algemeen bestuur besloten om voor het Innovatiefonds Twente nieuwe scenario's op te stellen. Dit proces is momenteel gaande en moet leiden tot een voorkeursscenario dat aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd. Daarbij is een adviesrol voor het Bestuurlijk Overleg SES (BOSS). Het voorkeursscenario dient in te gaan per 1 januari 2023. Met betrekking tot het MKB-fonds (kredietverstrekkingen) heeft het algemeen bestuur op 2 maart 2022 besloten om zowel het beheer als eigendom van de kredieten bij onze organisatie te houden. Het voorstel om het beheer bij ons te houden is daarom niet in lijn met de veranderopdracht. Maar omdat dit fonds in een afbouwende-fase zit en wij momenteel geen externe beheerder hebben kunnen vinden, zien wij nu geen andere mogelijkheid dan het beheer te continueren bij onze organisatie. Andere scenario's uitwerken vraagt meer tijd en inzet. Dit staat niet in verhouding tot de beperkte omvang en tijdelijkheid van dit fonds. We verwachten dat dit fonds eind 2024 afgelopen is. Voor het beheer van het MKB-fonds is vanuit het eigen vermogen € 300.000 gereserveerd vanuit de financiële middelen van de oude Agenda van Twente. Zowel eigendom als beheer van het MKB-fonds is formeel geen taak van SamenTwente en daarom is het ook niet opgenomen in de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Om deze reden is het opgenomen in dit programma van de begroting.

Wat willen we bereiken?
In de financiële paragraaf van de eindtoets zijn de integrale financiële consequenties van de veranderopdracht uiteengezet. Door de verschillende ontvlechtingen verdwijnt € 1,6 miljoen aan structurele dekking voor de overhead, omdat deze meegaat naar de nieuwe organisaties/gastheren. De dekking verdwijnt, maar voor de kosten zullen maatregelen/taakstellingen getroffen moeten worden om deze naar beneden bij te stellen. Zoals uiteengezet in de eindtoets zijn er voor ongeveer € 1,4 miljoen aan taakstellingen in de overhead/bedrijfsvoering geïdentificeerd en vanaf de begroting van 2022 doorgevoerd. Hierover is het algemeen bestuur geïnformeerd op 27 januari en 7 april 2021. Voor de resterende € 198.000 moet de komende jaren aanvullend bezuinigd worden. Voor de invulling hiervan heeft het algemeen bestuur reeds besloten deze te vinden in het primaire proces en/of de programmaoverhead hiervan. Ook is besloten om voor deze opgave drie jaar de tijd te nemen en deze in de tussentijd te financieren uit het hiervoor gereserveerde deel van het frictiebudget. De drie jaar gaat in vanaf 2022.

Hoe gaan we dit doen?
Op het moment van schrijven wordt een proces opgesteld hoe we de komende jaren de resterende taakstellingen willen gaan invullen. Middels een begrotingswijziging zullen de effecten hiervan vertaald worden naar de begroting.

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen in €)	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
0.4	Overhead	-	573.691	573.691-
	Totaal incl. overhead en mutaties reserves	-	**573.691**	**573.691-**
0.10	Mutatie reserve	-	198.260	198.260-
	Totaal gemeentelijke bijdrage	**-**	**771.951**	**771.951-**

Toelichting
Uit het totaal bedrag van in te vullen taakstellingen van € 1,6 miljoen is de ingevulde taakstelling met de grootste financiële omvang, het blijven leveren van de bedrijfsvoeringsdiensten aan Recreatieschap Twente. Deze taak, die via een dienstverleningsovereenkomst met Recreatieschap Twente is vorm gegeven, heeft een financiële waarde van € 573.691. Dit bedrag is in onze begroting 2023 als een baat opgenomen en in de begroting van Recreatieschap Twente als een last. De resterende in te vullen taakstelling is primair opgenomen als een mutatie reserve. De dekking is de reserve frictiekosten.

6. Coalitions of the Willing

6.1 Kennispunt Twente

Inleiding

De komende jaren wil Kennispunt Twente zich verder ontwikkelen tot het onderzoeksbureau voor de Twentse gemeenten, gemeentelijke samenwerkingsverbanden en voor aan de gemeenten gelieerde organisaties. Kennispunt Twente richt zich op alle domeinen die voor gemeenten en de regio Twente van belang zijn. Kennispunt Twente kent een werkprogramma waarin inspanningen voor het algemeen belang van de deelnemende gemeenten en Twente zijn opgenomen. Regio Twente is de gastheer van Kennispunt Twente. Kennispunt heeft echter een onafhankelijke positie om kritisch en onafhankelijk onderzoek en advies te kunnen garanderen. De komende jaren wordt nagegaan of en onder welke omstandigheden Kennispunt Twente een basistaak binnen deze GR kan worden.

Kennispunt Twente onderhoudt nauwe contacten met Twentse gemeentelijke organisaties en met de regio op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau en participeert in vaste samenwerkingsverbanden en gelegenheidscoalities. Intensieve samenwerking met regionale, provinciale en landelijke kennisinstituten als de UT, Saxion en VNG/VNG Realisatie, CBS en PBL draagt bij aan het optimaliseren van de kennispositie van en de productontwikkeling voor de gemeenten.

Speerpunten

Opschaling van vraagstukken en synergie creëren

Er zijn veel overlappende vragen en thema's voor gemeenten en de regio. Voor onderbouwd en vernieuwend beleid is er behoefte aan een samenhangend aanbod van kennis- opschaling van vraagstukken naar een inter- en bovengemeentelijk niveau. Voor eenduidige beleidsonderbouwing is hierbij verdere uniformering en standaardisatie van werkprocessen en (regionale) harmonisatie van definities en operationalisaties op kerngebieden van belang, evenals verdergaande bundeling in dataverzameling, -verwerking en ontsluiting.

Ondersteuning bij data gedreven en databedreven werken

Gemeenten en regionale samenwerkingsverbanden ondersteunen in data gedreven werken en databedrevener worden.

Verbinden en signaleren

Kennispunt Twente wil de gemeenten ook proactief met advies kunnen bijstaan. Het kan hierbij gaan om trends en ontwikkelingen die landelijk spelen en ook van belang zijn voor Twente en om verdieping op eigen onderzoek en statistiek.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Bestuursovereenkomst Kennispunt Twente 2017-2020	Colleges van gemeenten Almelo, Enschede, Hengelo en dagelijks bestuur Regio Twente	DB 15 december 2016

Werkzaamheden

Wat willen we bereiken?
Kennispunt Twente stelt zich ten doel de kennispositie van de gemeenten in Twente en de regionale samenwerking in Twente te versterken door hoogwaardige sturingsinformatie te leveren.
We zijn dichtbij en zijn in onze werkzaamheden complementair aan gemeenten. Bestuur, management en beleidsmedewerkers van Twentse gemeenten en van de samenwerkende gemeenten in de regio kunnen met deze kennis richting bieden en beleidskeuzes beter funderen. We willen het aanspreekpunt zijn voor kennis, informatie en data en een betrouwbare partner zijn voor onderzoek en datagebruik. We leveren informatie en kennis die gebruikt worden bij het ontwikkelen en evalueren van beleid. We bouwen kennis op, borgen deze en maken deze toegankelijk. We willen de kennispositie van de Twentse gemeenten verder versterken door ze beter te laten aansluiten op landelijke kennis, hun lerend vermogen te vergroten en meer focus op gedeelde maatschappelijke opgaven te krijgen.

Hoe gaan we dit doen?
Door het leveren van data- en informatie- en kennisproducten en innovatietoepassingen waardoor partners sneller betere informatie tot hun beschikking hebben. Daarnaast zetten we in op advies en kennisoverdracht om onze kennis en informatie deelbaar te maken en actief over te dragen. We gaan daarnaast verder met gecoördineerd kennis opbouwen voor de gemeenten en de regio. Dit doen we onder meer door in te zetten op een Regionale Schakelfunctie om de regionale behoeften meer te verbinden en beter aan te laten sluiten op het nationale kennislandschap. We gaan de gemeenten in samenwerking met de Twentse School op maat ondersteunen bij data gedreven werken en databedreven worden. We willen gezamenlijk tot kaders komen om AVG kennis voor de gemeenten verder te brengen en eenduidig toepasbaar handzaam te maken.

Indicatoren		Huidig niveau 2022	Ambitie niveau 2023
1.	Opdrachtgevers beoordelen de kwaliteit en relevantie voor besluitvorming van de producten van Kennispunt Twente positief; Klanttevredenheid is hoog.	≥7,5	≥7,5
2.	Het aantal lopende projecten in een jaar met twee of meer opdrachtgevers groeit en het aantal coalities waarin Kennispunt Twente als partner samenwerkt groeit.	15 projecten en 10 coalities	18 projecten en 14 coalities

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
3.1	Economische ontwikkeling	1.644.348	1.973.540	329.192-
Totaal excl. overhead		**1.644.348**	**1.973.540**	**329.192-**
0.4	Overhead	329.192	-	329.192
Totaal Kennispunt Twente		**1.973.540**	**1.973.540**	**-**

6.2 Samen14

6.2.1 Toezicht en kwaliteit

Zie voor beleidsinhoudelijke toelichting het beleidsprogramma OZJT.

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen in €)	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
6.72	Maatwerk dienstverlening 18-	101.013	€ 101.013	0
Totaal Toezicht en kwaliteit		**101.013**	**€ 101.013**	**0**

6.2.2 Vervoer

Zie voor beleidsinhoudelijke toelichting het beleidsprogramma OZJT.

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen in €)	Lasten	Baten	Gem. bijdrage
6.72	Maatwerk dienstverlening 18-	139.328	139.328	0
Totaal Vervoer OZJT		**139.328**	**139.328**	**0**

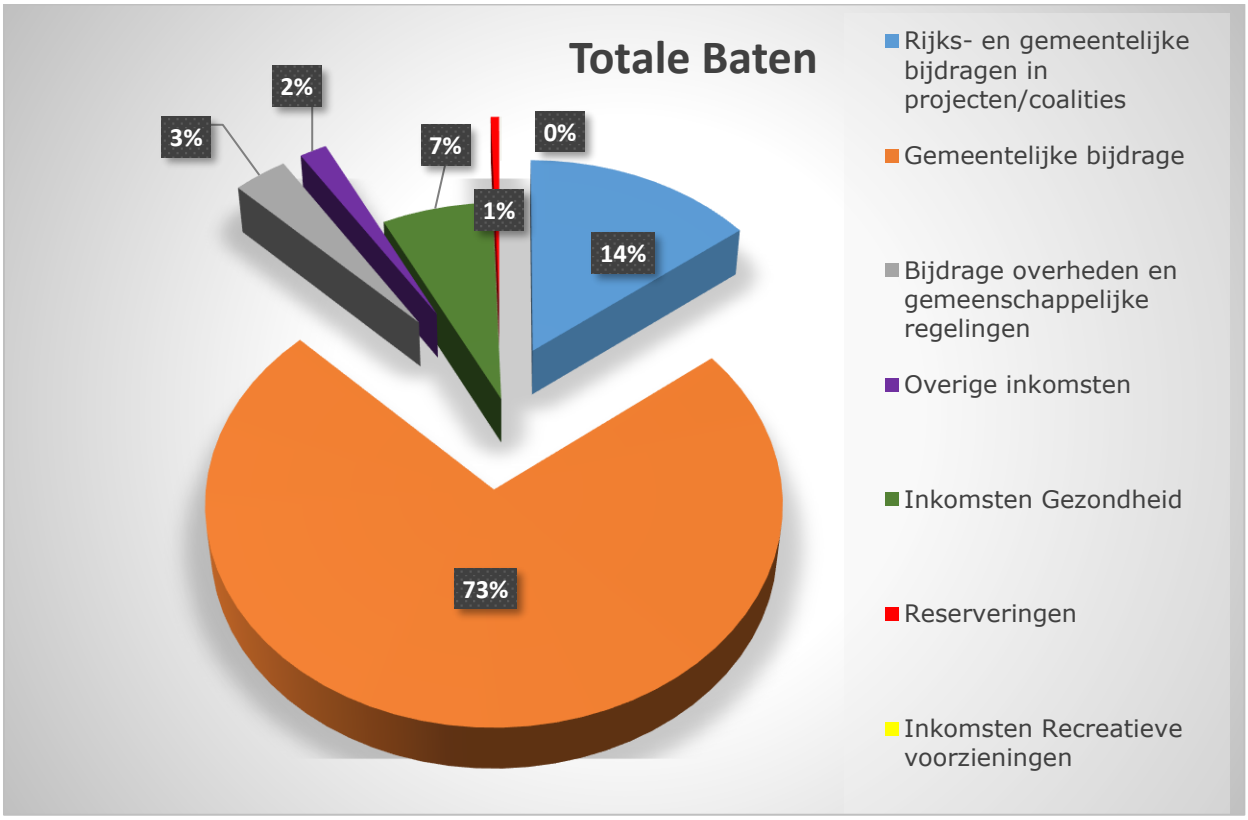
7. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand geven we inzicht in de algemene dekkingsmiddelen (gesaldeerd: lasten en baten).

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen in €)	Saldo
Gemeentelijke bijdrage	33.329.577
Treasury	32.724-
Totaal	**33.296.853**

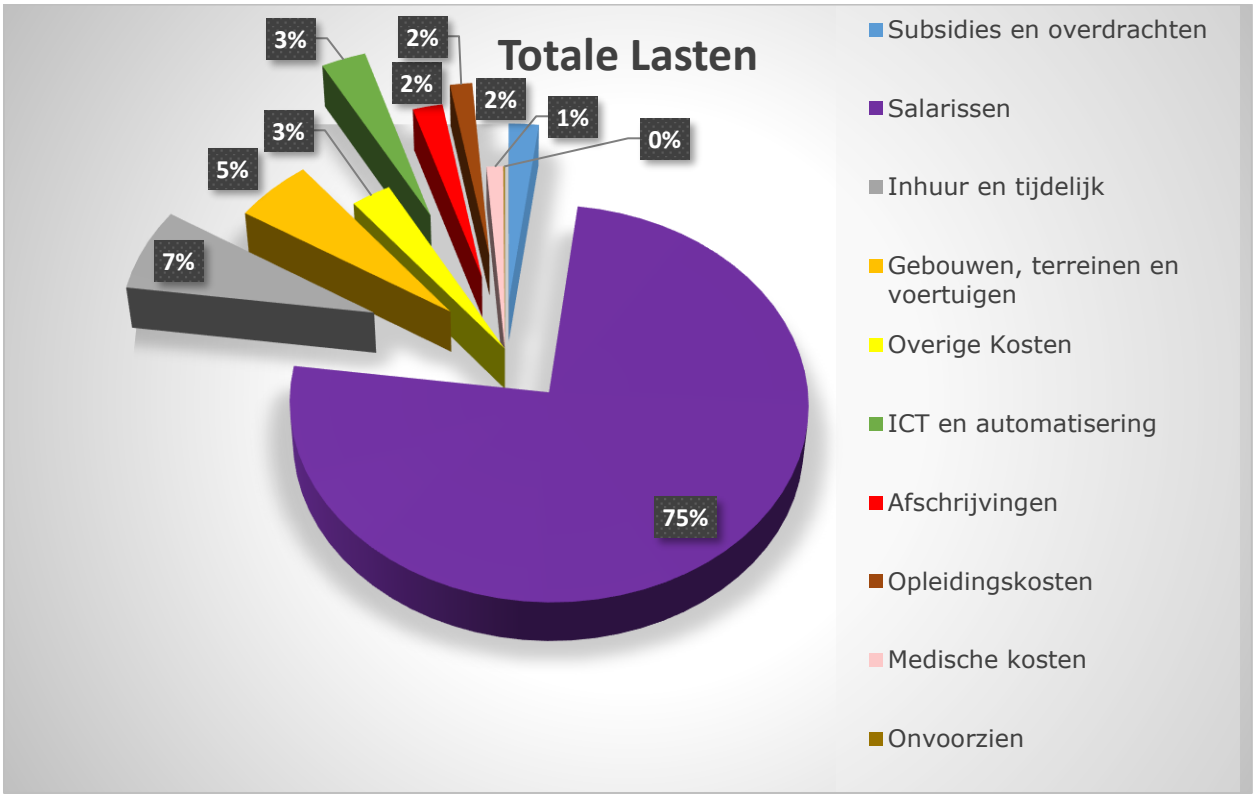
Tabel 1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

8. Waar komen onze inkomsten vandaan en waar geven we het aan uit

Figuur 1 Specificatie herkomst van de baten

Baten	Bedrag in €	Categorisering
Gemeentelijke bijdrage	33.330.000	Gemeentelijke bijdrage
Rijks- en gemeentelijke bijdragen in projecten/coalities	6.574.000	Rijks- en gemeentelijke bijdragen in projecten/coalities
Bijdragen overige overheden en gemeenschappelijke regelingen	1.560.000	Bijdragen overige overheden en gemeenschappelijke regelingen
Inspectie en Hygiëne opbrengsten	1.152.000	Inkomsten GGD Twente
Rijksbijdrage Soa	1.041.000	Inkomsten GGD Twente
Overige inkomsten	791.000	Overige inkomsten
Forensische geneeskunde opbrengsten	732.000	Inkomsten GGD Twente
Reserveringen	243.000	Reserveringen
Vaccinatie opbrengsten	121.000	Inkomsten GGD Twente
TBC bestrijding opbrengsten	58.000	Inkomsten GGD Twente
Eindtotaal	**45.602.000**	

Figuur 2 Specificatie besteding lasten

Lasten	Bedrag in €	Categorisering
Salarissen en overige vergoedingen	34.259.000	Salarissen incl. werkgeverslasten
Inhuur en tijdelijk	3.142.000	Inhuur en tijdelijk personeel
Gebouwen, terreinen en voertuigen	2.447.000	(Onderhoud) Gebouwen, terreinen en voertuigen
ICT	1.419.000	ICT en automatisering
Overige kosten	1.138.000	Overige kosten
Afschrijvingen	930.000	Afschrijvingen
Subsidies en overdrachten	923.000	Subsidies en overdrachten
Opleidingskosten	695.000	Opleidingskosten
Medische kosten	510.000	Medische kosten
Rente	60.000	Overige kosten
Onvoorzien	45.000	Onvoorzien
Doorbelastingen	35.000	Overige kosten
Eindtotaal	**45.602.000**	

9. Paragrafen

De programmabegroting bevat de volgende paragrafen:
1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Onderhoud kapitaalgoederen
3. Bedrijfsvoering
4. Verbonden partijen
5. Financiering

Evenals in voorgaande jaren stelt het algemeen bestuur voor het begrotingsjaar 2021 kaders vast om zijn controlerende kaderstellende taak en het budgetrecht uit te kunnen voeren. Deze paragrafen vormen gezamenlijk dat instrument. Ze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Deze aspecten kunnen grote financiële gevolgen hebben en daardoor de realisatie van de programma's beïnvloeden.

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Kader risicomanagement
De wetgeving en het beleid voor het weerstandsvermogen zijn vastgelegd in:
- Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV art. 9, 11 en 26);
- De financiële verordening Regio Twente;
- De "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen".

Weerstandsvermogen
Risicomanagement en weerstandsvermogen zijn essentiële onderdelen van het (financiële) beleid van onze organisatie. Risicomanagement is het geheel aan activiteiten en maatregelen gericht op het systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Voorspellen is moeilijk. We moeten anticiperen op risico's.

Berekening ratio weerstandsvermogen
Om het weerstandsvermogen te berekenen, dient de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet te worden tegen de benodigde weerstandscapaciteit. Als we dit doen, dan komen we uit op een ratio van **0,8**. De ratio bevindt zich hiermee onder de door het algemeen bestuur vastgestelde gewenste norm van 1,0 maar wel binnen de afgesproken bandbreedte van 0,8 – 1,0. Aangezien de ratio onder de norm zit betekent het dat positieve saldi in de jaarrekeningen dienen te worden toegevoegd aan het eigen vermogen totdat de afgesproken norm is bereikt.

Ratio Weerstandsvermogen		
Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	€	3.395.187
Benodigde weerstandscapaciteit (B)	€	4.110.101
Ratio weerstandsvermogen (A/B)		**0,8**

Tabel 2 Ratio Weerstandsvermogen

Vergelijking met de begroting van 2022
In relatie tot de begroting van 2022 wijzigt de ratio weerstandsvermogen niet.

Beschikbare weerstandscapaciteit (A)
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt afgerond € 3,4 mln. en bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Bij veel overheidsorganisaties is sprake van 'beklemde' bestemmingsreserves. Deze worden gecorrigeerd op de weerstandscapaciteit. Als 'beklemde' reserves

niet als beschikbare weerstandscapaciteit worden gezien is dit van invloed op de weerstandsratio. Bij SamenTwente zijn enkele bestemmingsreserves als 'beklemd' geoormerkt. Deze bestemmingsreserves worden niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Ook de reserves in het kader van Coalition the Willing activiteiten worden niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Hieronder treft u overzicht van alle reserves en wordt inzichtelijk gemaakt welke reserves onderdeel vormen van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Omschrijving	Verwacht saldo eind 2023	Onderdeel van weerstandscapaciteit
Algemene reserve	122.050	Ja
Resultaat oude Agenda van Twente 2007-2018	1.508.399	Nee. Beklemd
Bestemmingsreserve Modernisering Twentehuis	818.851	Ja
Totaal Algemene Reserves	**2.449.300**	
Bestemmingsreserve waardering Innovatiefonds Twente	0	Nee, beklemd
Bestemmingsreserve frictiekosten veranderopdracht	715.115	Nee, beklemd
Totaal reserves Veranderopdracht Regio Twente	**715.115**	
Egalisatiereserve GGD Twente	1.238.036	Ja
Egalisatiereserve SOA Poli	121.963	Ja
Bestemmingsreserve GGiD	1.351.444	Nee, beklemd
Totaal reserves GGD Twente	**2.711.443**	
Egalisatiereserve OZJT	159.550	Ja
Totaal reserve OZJT	**159.550**	
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	255.085	Ja
Totaal reserve Veilig Thuis Twente	**255.085**	
Reserve Bedrijfsvoering	679.651	Ja
Totaal reserves domein Bedrijfsvoering	**679.651**	
Reserve Kennispunt Twente	167.527	Nee, beklemd
Totaal reserves Coalition of the willing	**167.527**	
Totaal reserves	**7.137.672**	

Tabel 3 Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

Samengevat komt het totaal aan beschikbare weerstandscapaciteit (niet zijnde beklemd) neer op:

Omschrijving (bedrag in €)	Weerstandscapaciteit
Algemene reserve	122.050
Egalisatie reserve Modernisering Twentehuis	818.851
Egalisatiereserve GGD Twente	1.359.999
Egalisatie reserve Bedrijfsvoering	679.651
Egalisatiereserve OZJT	159.550
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	255.085
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**3.395.186**

Benodigde weerstandscapaciteit (B)

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt afgerond in totaal € 4,1 mln. en wordt bepaald door het inventariseren van risico's. Hieronder treft u een specificatie van de door SamenTwente

geïnventariseerde risico's inclusief kans bepaling en financieel gevolg (impact). De kans impact analyse geldt conform de "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen" niet voor investeringen.

Omschrijving risico	Risicowaarde (Kans X Impact)	Kans	Impact
Algemene reserve			
Het risico dat programma exploitatietekorten niet opgevangen kunnen worden in de de daarvoor ingestelde bestemmingsreserves.	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
ICT infrastructuur en informatieveiligheid: Het risico op productieverlies door onvoldoende werkende ICT infrastructuur	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
ICT infrastructuur en informatieveiligheid: Het risico op het optreden van een grootschalige datalek (informatie-beveiliging), hack e.d.	€ 175.000	Is wel eens voorgekomen	€ 200.000 <> € 500.000
ICT infrastructuur en informatieveiligheid: Het risico op het optreden van een kleinschalige datalek (informatie-beveiliging), hack e.d.	€ 26.250	Waarschijnlijk	€ 25.000 <> € 50.000
Overig: Het risico op juridische procedures en aansprakelijkheid, bezwaarschriften, fraude e.d.	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Subtotaal	**€ 313.750**		
Egalisatie reserve Modernisering Twentehuis			
Afwaardering activa m.b.t. verbouw twentehuis i.v.m. aflopen contract (risico kan pas per maart 2023 optreden)	€ 818.851	Is wel eens voorgekomen	> € 500.000
Subtotaal	**€ 818.851**		
Egalisatiereserve GGD Twente			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en ziekteverzuim langdurig)	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt (incl. artsentekort)	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	
Hoog ziekteverzuim (zowel kort als langdurig) wat leidt tot productieverlies en tijdelijke vervanging	€ 315.000	Zeer waarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000
Het risico op productieverlies door onvoldoende werkende GGD specifieke ICT applicaties (MLCAS, HP zone, e.d.)	€ 75.000	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op financiele gevolgen van datalekken	€ 45.000	Onwaarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Investeringen, opgelopen vertraging en verschoven implementatiekosten Digitaal Dossier JGZ (GGiD)	€ 500.000	Waarschijnlijk	> € 500.000
Noodzaak tot verhuizing / verbouwing CB locaties als gevolg van onder andere wijzigende bestemmingsplannen (betreft allemaal huurlocaties)	€ 52.500	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico op wegvallen project opbrengsten en opbrengsten tarief taken, zoals maatwerkprojecten en de Twentse Koers	€ 175.000	Is wel eens voorgekomen	€ 200.000 <> € 500.000
Het risico op wegvallen van de Twentse Koers	-	Onwaarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Vluchtelingen instroom bij Publieke Gezondheid Asielzoekers	€ 52.500	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico op wegvallen opbrengsten SOA poli	€ 75.000	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Corona- doorlopende verplichtingen zoals personeel en materieel	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Corona- Schadeclaims datalek vanuit het landelijk systeem	€ 105.000	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Corona- schadeclaims door onrechtmatig inkopen	€ 75.000	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Subtotaal	**€ 1.875.000**		
Egalisatie reserve Bedrijfsvoering			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en ziekteverzuim langdurig)	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat niet begrote kosten moeten worden gemaakt door krapte op de arbeidsmarkt	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het Risico op verandering in wet- en regelgeving	€ 105.000	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Overig: Het risico op aanbestedingsprocedure Bedrijfsvoering	€ 45.000	Onwaarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
IT/ Het risico dat bijvoorbeeld Microsoft eenzijdig de voorwaarden van de cloudomgeving aanpast.	€ 105.000	Onwaarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000
Subtotaal	**€ 427.500**		
Egalisatiereserve OZJT			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en WIA/WGA)	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt voor noodzakelijke vervanging en inwerken in fucties vanwege ziekte en verloop	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat er niet begrote kosten worden gemaakt naar aanleiding van incidentmanagement bij (bovenregionaal) contractmanagement (ontbindingen, ingebrekestellingen, juridische procedures, failissementen, bovenregionale gesprekken, second opinions accountant) en bij inkoop.	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op het optreden van een datalek	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Subtotaal	**€ 285.000**		
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en WIA/WGA)	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt voor noodzakelijke vervanging en inwerken in uitvoeringsfucties vanwege ziekte en verloop	€ 135.000	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt	€ 67.500	Zeer waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Fluctuaties in aantallen meldingen en adviesvragen	€ 75.000	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op het optreden van een datalek	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico op juridische procedures en aansprakelijkheid, bezwaarschriften, fraude etc.	€ 37.500	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000
Subtotaal	**€ 390.000**		
Totaal omvang risico's	**4.110.101**		

Tabel 4 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's.

Scenario's weerstandsvermogen
Ondanks dat we een grondige aanpak hanteren voor het inschatten van risico's, blijft deze inschatting deels subjectief. Om het beeld van onze financiele weerbaarheid verder te versterken is het relevant te laten zien hoe de weerstandsratio zich ontwikkelt indien tegenvallers zich zouden voordoen aanvullend op de ingeschatte risico's. Dit kunnen grote tegenvallers zijn. Denk daarbij aan mogelijke tegenvallers uit ontwikkelingen die in de begroting ontwikkelingsbrief van 2023 zijn genoemd maar nog niet gekwantificeerd zijn. Maar ook aan mogelijke tegenvallers bij het realiseren van de taakstellingen vanuit de veranderopdracht Regio Twente of aan het versneld afschrijven van een deelneming. Dit soort tegenvallers hebben invloed op de hiervoor gepresenteerde inkijk in de weerstandsratio. De gevolgen voor de weerstandsratio zijn hieronder opgenomen om een beeld te geven hoe volatiel de weerstandsratio is. Daarbij zijn een drietal scenario's doorgerekend:

1. Een incidentele tegenvaller van € 0,5 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,7
2. Een incidentele tegenvaller van € 1 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,6
3. Een incidentele tegenvaller van € 3 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,1

Naar aanleiding van deze doorrekening kan geconcludeerd worden dat een grote incidentele tegenvaller nog intern opgevangen kan worden. Om dit op te vangen zou wel praktisch al het weerstandsvermogen ingezet moeten worden. Structurele tegenvallers kunnen niet opgevangen worden omdat er geen structurele ruimte is binnen de begroting. In een dergelijk scenario is bijsturing in overleg met het algemeen bestuur noodzakelijk.

9.1.1 Financiële Kengetallen
Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ook een set aan verplichte financiële kengetallen wordt opgenomen.

Solvabiliteit
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SamenTwente in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. Met het kengetal solvabiliteit wordt beoordeeld in hoeverre het bezit op de linkerzijde van de balans schuldenvrij is.

Financiële kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Solvabiliteitsratio	42%	27%	29%	29%	30%

Het verschil tussen de jaarrekening 2021 en de begroting van 2023 wordt veroorzaakt door de waardering van het Innovatiefonds Twente (IFT). In de veranderopdracht Regio Twente is besloten dit fonds te vervreemden. De verwachting is dat dit vanaf 1 januari 2023 gerealiseerd is. Om schommelingen in de waardering op te kunnen vangen en geen effect te laten hebben op onze reguliere exploitatie, is besloten hiervoor een bestemmingsreserve in te stellen. Deze reserve had per ultimo 2021 een waarde van afgerond € 7,6 miljoen. Vanaf 2023 wordt zowel het eigen vermogen als het totaal vermogen hierop gecorrigeerd en dan daalt de solvabiliteit naar 27%. Een veilige marge van de solvabiliteit is volgens de signaleringswaarden een percentage tussen 20% - 50%. Dit is bij ons het geval.

Netto schuldquote
Dit ratio weerspiegelt het niveau van de schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een laag percentage is veelal gunstig. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald wordt dit kengetal zowel berekend inclusief (gecorrigeerd) als exclusief de doorgeleende

gelden. Samen met de solvabiliteitsratio is de netto schuldquote het meest bepalend voor de financiële gezondheid.

Financiële kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Netto schuldquote	3%	-3%	-5%	-6%	-8%

De netto schuldquote laat zien dat de druk van rentelasten en de aflossingen op de exploitatie erg laag is. Volgens de signaleringswaarden zit dit percentage logischerwijs in de minst risicovolle klasse (<90%). Onze organisatie is geen kapitaal intensieve organisatie. Wij hebben één langlopende geldlening afgesloten door één van de rechtsvoorgangers van Regio Twente. Verder zijn er ook geen kortlopende geldleningen en wordt voor financiering zowel voor de korte termijn als de lange termijn gebruik gemaakt van interne middelen. Het niet aantrekken van externe middelen is geen doel op zich. Maar het is tot op heden mogelijk geweest om te kunnen financieren vanuit het eigen vermogen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor uitgeleend geld
Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De verwachting is immers dat deze middelen op termijn terugvloeien. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de uitgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa (cf. art. 36 BBV lid b, c, d, e en f) ook alle verstrekte leningen aan verbonden partijen en andere verstrekte leningen worden opgenomen.

Financiële kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	2,5%	-3%	-5%%	-6%	-8%

De netto schuldquote is nu gecorrigeerd voor uitgeleend geld vanuit de verstrekte MKB-fonds kredieten. Omdat dit een beperkt aantal kredieten betreft is het effect, ten opzichte van de ongecorrigeerde schuldquote, verwaarloosbaar. De netto schuldquote inclusief uitgeleend geld laat zien dat de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie nog steeds laag is.

Structurele exploitatieruimte
Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte wij hebben om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten en structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Financiële kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Structurele exploitatieruimte	6%	0%	0%	0%	0%

Onze begroting wordt ieder jaar sluitend opgesteld. Er is daarom geen sprake van structurele ruimte in de exploitatie. Bovenstaand figuur laat zien dat de structurele exploitatieruimte nihil is. Hieruit blijkt dat meerjarig de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten, of door onttrekkingen uit reserves.

Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen
Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. De kengetallen zullen daarom altijd in samenhang moeten worden bezien. Daarnaast zegt een momentopname van een kengetal ook nog niet zo heel veel maar voor de beoordeling is het vooral van

belang om de trendmatige ontwikkeling te volgen. Daarom wordt inzicht gegeven in de meerjarige kengetallen. Van alle kengetallen zijn voor ons de solvabiliteitsratio en de netto schuldquote de meest bepalende voor de financiële gezondheid van de organisatie. De solvabiliteit is goed en bevindt zich in de veilige marges. De netto schuldquote is laag en dit geeft aan de organisatie goed in staat is om zijn schulden te kunnen betalen (de schuldenlast in relatie tot de baten is erg laag). De structurele exploitatieruimte laat zien dat de baten en lasten structureel in evenwicht zijn. Maar mocht dit evenwicht tijdelijk verstoord raken dan blijkt uit de solvabiliteitsratio dat de organisatie dit tijdelijk (beperkt) zelf kan opvangen.

9.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Wij streven ernaar om de onderhoudstoestand van al onze kapitaalgoederen optimaal te houden. Hierbij gaat het vooral om onderhoud aan:

- Gebouwen
- Hard- en software
- Medische apparatuur

Gebouwen
Onze organisatie heeft geen gebouwen in eigendom. De hoofdvestiging in Enschede (Twentehuis) en de nevenvestigingen van de JGZ (consultatiebureaus) worden gehuurd. Met betrekking tot onderhoud zijn met de eigenaren van de panden afspraken gemaakt en komen voor de rekening van de verhuurders.

Hard- en software
Voor het onderhoud aan hard- en software wordt geen voorziening gevormd maar worden de kosten in de exploitatie genomen. De bedrijfsmiddelen worden regelmatig vervangen en hiervoor zijn afschrijvingskosten geraamd.

Medische apparatuur
Voor onderhoud van de medische apparatuur van de jeugdgezondheid en algemene gezondheidszorg zijn onderhoudscontracten afgesloten. Voor vervanging zijn afschrijvingskosten geraamd.

9.3 Bedrijfsvoering

De beleidsinhoudelijke ambities en indicatoren voor Bedrijfsvoering zijn opgenomen onder programma Bestuur & Ondersteuning.

Formatie 2023	Fte
GGD Twente	221
OZJT	8
Veilig Thuis Twente	60
Bestuur & Ondersteuning	62
Totaal	**351**

9.3.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 1 januari 2022 moet het dagelijks bestuur een verantwoording opnemen in de jaarrekening over de rechtmatigheid van de relevante financiële beheershandelingen. De accountant zal toetsen of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) getrouw is. In het rapport Vernieuwing accountantscontrole gemeenten (Depla-II) was de suggestie opgenomen voor de invoering van een rechtmatigheidsverantwoording. In het rapport werd tevens aanbevolen om de commissie BBV een standaardtekst op te laten opstellen voor deze verantwoording. De standaardtekst zal door onze gemeenschappelijke regeling opgenomen moeten worden in de jaarrekening, op het moment dat de wetgeving is aangepast. Bij de aanpassing van de wetgeving betreft het enkele artikelen van de Gemeentewet, Provinciewet, het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). De wetswijziging is ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet voltooid.

In 2021 hebben wij verkend op welke wijze zij de rechtmatigheidsverantwoording vorm gaan geven. Dit is uitgewerkt in de notitie rechtmatigheidsverantwoording. Het algemeen bestuur heeft op 2 maart 2022 ingestemd met een verantwoordingsgrens van 1%, qua ambitieniveau te beginnen met het basisvariant en de rapporteringsgrens vast te stellen op € 100.000. Dus alle geconstateerde bevindingen boven deze grens zullen vermeld worden in de paragraaf bedrijfsvoering.

Het jaar 2021 wordt gezien als een pilot-jaar. Op het moment van opstellen van deze begroting zijn de resultaten hiervan nog niet bekend. Wij beginnen niet vanaf een 0-positie met betrekking tot rechtmatigheid. Onze organisatie beschikt al over een functionerende AO/IC instrumentarium (inclusief een eigen interne managementletter) dat al een reeks van jaren (en door verschillende accountants) als adequaat is bestempeld. Ook het risicomanagement is al enige jaren op een goede wijze ingebed in de planning en control cyclus van onze organisatie. Dit zijn elementen die centraal staan in de opzet van de rechtmatigheidsverantwoording. Na proefjaar 2021 zal in 2022 verdere verfijning plaatsvinden van de verantwoording maar ook van de controlemechanismen. Waarbij er nadrukkelijker aandacht zal zijn voor automatiseringsbeheersing , frauderisicoanalyse , inkoop en aanbesteding en auditing. Met het algemeen bestuur en de auditcommissie is afgesproken dat we in 2024 de bestuurlijke uitgangspunten (zoals de rapporterings- en verantwoordingsgrens en ambitieniveau) gaan evalueren

9.4 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee wij een bestuurlijke ***en*** financiële band hebben. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang wordt bedoeld een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat wij middelen ter beschikking hebben gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op ons kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als wij bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kunnen krijgen.

Belangrijkste ontwikkelingen
In 2022 is zowel het Innovatiefonds Twente als Oost NL (fondsbeheerder) een verbonden partij voor ons. Op 2 maart 2022 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het uitwerken van nieuwe scenario's voor toekomstige positionering van het Innovatiefonds. De planning is om vanaf 2023 dit fonds herpositioneerd te hebben waardoor we verwachten dat in 2023 het innovatiefonds en Oost NL geen verbonden partijen meer zullen zijn voor ons. Wij hebben geconstateerd dat GGD GHOR ten onrechte niet is aangemerkt als verbonden partij. Dit is in de voorliggende begroting hersteld.

GGiD Coöperatief U.A. statutair gevestigd te Utrecht		**Informatie**
1.	Doelstelling en openbaar belang	Op 2 maart 2020 is GGiD Cooperatief U.A. opgericht. De coöperatie heeft ten doel te voorzien in behoeften van algemeen belang van de leden en meer in het bijzonder bestaande uit maatschappelijke, financiële en organisatorische behoeften op het gebied van Publieke Gezondheid. Het bedrijf van de coöperatie omvat uitsluitend het (doen) ontwerpen, (door)ontwikkelen, beheren, onderhouden en exploiteren van één of meerdere door haar leden te gebruiken digitale informatiesystemen voor medische dossiers en eventuele overige gegevensbestanden. De coöperatie heeft geen winstoogmerk.
2.	Bestuurlijk belang	De coöperatie wordt bestuurd door een bestuur bestaande uit een zodanig aantal bestuurders als dat de coöperatie leden kent. Iedere bestuurder heeft recht op het uitbrengen van één stem. SamenTwente is een van de drie oprichter en daarmee lid van het bestuur van de coöperatie.
3.	Financieel belang	SamenTwente heeft op de volgende manieren een financieel belang: • Jaarlijkse ledenbijdrage; (dient nog nader bepaald te worden uit de begroting van de coöperatie); • Inbreng van de bouwkosten GGiD (eenmalige kosten). Voor nieuwe toetredende regionale gezondheidsdiensten zal een nog nader te bepalen instap-fee van toepassing zijn. Er is geen prognose bekend over het eigen vermogen aan het begin en einde van boekjaar 2023.
4.	Risico's	Bestuurlijke invloed van SamenTwente is hoog. Wij zijn één van de oprichters en is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur van de coöperatie. In de statuten van de coöperatie zijn afspraken gemaakt over informatievoorziening en doelen van de coöperatie. Het bestuurlijke risico is hierdoor laag.

		In de statuten van de coöperatie is opgenomen dat iedere verplichting van de leden of oud-leden van de coöperatie om in een tekort bij te dragen, is uitgesloten. Een eventueel in een boekjaar door de coöperatie behaald positief resultaat zal door de coöperatie worden gereserveerd om eventuele toekomstige risico's zelfstandig te kunnen dekken. Met de huidige inschattingen wordt het financiële risico als laag beoordeeld. Aangezien zowel het bestuurlijke risico als het financiële risico laag is, is de totale risico score ook laag.	**Risico**

GGD GHOR Nederland statutair gevestigd te Utrecht		**Informatie**	
1.	Doelstelling en openbaar belang	GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten.	
2.	Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG'en. Hierin worden de 25 GGD'en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden van het algemeen bestuur.	
3.	Financieel belang	Jaarlijks wordt een contributie betaald aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner. Er is geen prognose bekend over het eigen vermogen aan het begin en einde van boekjaar 2023.	
4.	Risico's	Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de Directeur Publieke Gezondheid in zowel de vergadering van DPG-en als het presidium. Financiële bijdrage is jaarlijks geraamd waardoor het financiële risico ook laag. Aangezien zowel het bestuurlijke risico als het financiële risico laag is, is de totale risico score ook laag.	**Risico**

9.5 Financiering

De uitvoering van programma's wordt mede ondersteund door de financieringsfunctie. Deze functie voorziet in de financieringsbehoefte bij de uitvoering van beleidstaken, door het zo nodig aantrekken van externe financieringsmiddelen, dan wel het beheren en uitzetten van gelden die daarvoor niet direct nodig zijn. Het beleid omtrent de treasuryfunctie is vastgelegd in het door het algemeen bestuur vastgestelde treasurystatuut.

Inzicht in rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente
Onderstaande tabel geeft voor het begrotingsjaar 2023 inzicht in de rentelasten. rentebaten en de toerekening van de omslagrente.

Schema rentetoerekening 2023		Bedrag (in €)
a.	Externe rentelast langlopende lening	60.478
b.	externe rente baten geldleningen MKB-fonds	26.856
	Saldo rentelasten en rentebaten (a-b)	**33.622**
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	**33.622**
d1.	Rente over eigen vermogen	0,00
d2.	Rente over voorzieningen	0,00
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	**33.622**
e.	Aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag %)	1%
	Toe te rekenen rente aan taakvelden (in €)	0
f.	**Verwacht renteresultaat op taakveld treasury**	**33.622**

Tabel 5 Renteschema

Berekening voor-gecalculeerde omslagpercentage 2023	Bedrag (in €)
Boekwaarde MVA begin 2022	8.455.798
Overdracht activa naar Recreatieschap Twente en IT-platform (veranderopdracht Regio Twente)	4.465.529
Verwachte vervangingsinvesteringen 2022	286.137
Verwachte afschrijvingen 2022	787.049
Verwachte boekwaarde MVA begin 2023 (A)	**3.489.357**
Toe te rekenen rente (B)	33.622
Voor gecalculeerde omslagpercentage 2023 (B/A)	**1%**

Tabel 6 Renteomslagpercentage

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Om vooral de financieringsrisico's te beperken is in de Wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen, te weten de **rente risiconorm** en de **kasgeldlimiet**. Door de bepalingen van de Wet FIDO worden gemeenschappelijke regelingen verplicht alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, **schatkistbankieren**

Renterisiconorm
De rente risiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende lening portefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De rente risiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. In onderstaand tabel is de renterisiconorm uiteengezet.

Nr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
1	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	119.113	45.603	46.633	47.405	48.493
2	Renterisiconorm (20% van 1)	23.823	9.121	9.327	9.481	9.699
3	renteherziening	-	-	-	-	-
4	Aflossing	153	169	178	188	197
5	Rente risico (3+4)	153	169	178	188	197
6	**Ruimte onder renterisiconorm (2-5)**	**23.670**	**8.951**	**9.148**	**9.294**	**9.501**

Tabel 7 Renterisiconorm

Omdat wij slechts één langlopende geldlening hebben is het risico op renteaanpassing nihil.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kortlopend vreemd vermogen financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). Het percentage wordt berekend als een kwartaalgemiddelde.

Nr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
1	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	119.110	43.305	46.633	47.405	48.493
2	Vastgesteld percentage	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
3	Kasgeldlimiet (1x2)	9.767	3.551	3.824	3.887	3.976

Schatkistbankieren

Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet FIDO een drempelbedrag opgenomen. Hiermee kan een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden, dit drempelbedrag is bepaald op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor SamenTwente komt dit in 2023 neer op afgerond € 325.000.

Financieringsbehoefte

Door het beperkte aantal en omvang van de investeringen ontstaan bij onze organisatie slechts geringe schommelingen in de financieringsbehoefte. Dit geldt voor een normale going-concern situatie. De coronabestrijding in 2020 en 2021 heeft juist gezorgd voor grote schommelingen in onze financieringsbehoefte. Voor de baten wordt de liquiditeitspositie met name bepaald door de gemeentelijke bijdragen. Deze wordt per kwartaal vooraf in rekening gebracht. Vervangingsinvesteringen worden in beginsel gedekt vanuit de vrijvallende afschrijvingslasten. Deze investeringen financieren wij vanuit de overtollige liquide middelen. Hiervoor worden in beginsel geen leningen aangetrokken. We hanteren het principe van totaalfinanciering. De organisatie wordt bij financieringsbehoefte beschouwd als één geheel. Hiermee worden de rentekosten geminimaliseerd en de risico's hiervan beperkt. Indien het toch noodzakelijk is om extern financiering aan te trekken, is het uitgangspunt hierbij dat de reguliere exploitatie uitgaven gedekt horen te worden uit de lopende banksaldi. Voor lopende terugkerende uitgaven zoals lonen en onderhoudskosten wordt dus niet geleend. Leningen zullen aangetrokken worden voor de financiering van de investeringen (die geactiveerd worden). Hieruit vloeit dan ook voort dat de omvang van de leningenportefeuille in basis niet groter zal zijn dan de totale omvang van de materiele vaste activa op balans (de gouden regel). Nieuwe leningen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.

10 Financiële begroting

10.1 Overzicht van baten en lasten 2023

Overzicht van baten en lasten									
Bedragen X € 1.000	Realisatie 2021			Begroting 2022 na wijziging			Begroting 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma`s									
GGD Twente	53.743	68.652	14.909-	5.374	21.007	15.633-	4.990	21.696	16.706-
OZJT	2.914	3.871	957-	745	1.745	1.000-	639	2.158	1.520-
Veilig Thuis Twente	2.592	4.811	2.219-	2.427	4.821	2.394-	2.497	4.990	2.493-
Bestuur & Ondersteuning	189	408	219-	206	555	349-	211	541	331-
Veranderopdracht	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Coalition of the Willing Kennispunt Twente	(onderdeel van CoW)	(onderdeel van CoW)	-	1.830	1.514	316	1.974	1.644	329
Coalitions of the Willing Samen14 (Toezicht en Kwaliteit en Vervoer OZJT)	(onderdeel van CoW)	(onderdeel van CoW)	-	233	233	0	240	240	0-
Coalition of the willing (CoW)	12.633	13.385	752-	-	-	-	-	-	-
Agenda van Twente (investeringsfondsen IFT en MKB)	101	477	377-	53	53	0-	-	-	-
Sociaal Economisch Sterk Twente	141	1.057	916-	Geen onderdeel meer van de organisatie					
Belangenbehartiging	14	223	209-						
Recreatieve Voorzieningen	1.021	2.820	1.798-						
Subtotaal programma's	**73.349**	**95.704**	**22.355-**	**10.867**	**29.928**	**19.061-**	**10.551**	**31.271**	**20.720-**
Overhead	4.203	17.813	13.611-	1.431	13.249	11.818-	1.452	14.271	12.820-
Totaal programma's incl. overhead	**77.552**	**113.517**	**35.966-**	**12.298**	**43.177**	**30.879-**	**12.003**	**45.542**	**33.539-**
Algemene dekkingsmiddelen									
Treasury	7.596	25	7.571	28	69	41-	27	60	34-
Gemeentelijke bijdrage	33.965	-	33.965	**30.715**	-	**30.715**	**33.330**	-	33.330
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**41.561**	**25**	**41.537**	**30.742**	**69**	**30.674**	**33.356**	**60**	**33.296**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**119.113**	**113.542**	**5.571**	**43.040**	**43.246**	**205-**	**45.359**	**45.603**	**243-**
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
GGD Twente	-	311	311-	-	-	-	-	-	-
OZJT	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veilig Thuis Twente	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestuur & Ondersteuning	322	320	2	45	38	7	45	-	45
Kennispunt Twente	(onderdeel van CoW)	(onderdeel van CoW)	-	-	-	-	-	-	-
Samen14	(onderdeel van CoW)	(onderdeel van CoW)	-	-	-	-	-	-	-
Veranderopdracht	902	-	902	198	-	198	198	-	198
Coalition of the willing	1.256	13	1.242	-	-	-	-	-	-
Agenda van Twente (investeringsfondsen IFT en MKB)	-	7.572	7.572-	-	-	-	-	-	-
Recreatieve voorzieningen	278	0	278	Geen onderdeel meer van de organisatie					
Totaal toevoegingen/onttrekkingen aan reserves	**2.757**	**8.216**	**5.459-**	**243**	**38**	**205**	**243**	**-**	**243**
Gerealiseerd resultaat	**121.870**	**121.758**	**112**	**43.284**	**43.284**	**0**	**45.603**	**45.603**	**0**
Resultaat voorfinanciering Agenda van Twente 2021			377			-			-
Gerealiseerd resultaat na aftrek voorfinanciering Agenda van Twente			**489**			**0**			**0**

Tabel 8 Overzicht van baten en lasten

Meerjarenbegroting (2024-2026)

		Begroting 2023			Meerjarenraming 2024			Meerjarenraming 2025			Meerjarenraming 2026		
Programma (bedragen in € x 1.000)	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
GGD Twente	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	1.113	891	**222-**	1.139	915	**224-**	1.171	945	**226-**	1.198	971	**228-**
	Volksgezondheid	3.387	20.283	**16.897**	3.435	20.731	**17.296**	3.492	21.261	**17.769**	3.543	21.735	**18.192**
	Begraafplaatsen en crematoria	491	522	**31**	501	532	**31**	514	542	**29**	525	553	**28**
Subtotaal GGD Twente		4.990	21.696	16.706	5.076	22.178	17.102	5.176	22.748	17.572	5.266	23.258	17.991
OZJT/Samen14	Maatwerk dienstverlening 18-	639	2.158	**1.520**	641	2.200	**1.559**	643	2.249	**1.606**	646	2.293	**1.647**
Subtotaal Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente & Samen14		639	2.158	1.520	641	2.200	1.559	1	2.249	1.606	646	2.293	1.647
Veilig Thuis Twente	Geëscaleerde zorg 18-	2.497	4.990	**2.493**	2.567	5.129	**2.562**	2.652	5.297	**2.645**	2.726	5.445	**2.718**
Subtotaal Veilig Thuis Twente		2.497	4.990	2.493	2.567	5.129	2.562	2.652	5.297	2.645	2.726	5.445	2.718
Bestuur en	Bestuur	211	291	**81**	217	299	**83**	224	309	**85**	230	318	**88**
ondersteuning	Overige baten en lasten	-	250	**250**	-	210	**210**	-	216	**216**	-	221	**221**
Subtotaal Bestuur en ondersteuning		211	541	331	217	509	293	224	525	301	230	539	309
Coalitions of the willing	Economische ontwikkeling Kennispunt Twente	1.974	1.644	**329-**	1.963	1.637	**326-**	1.950	1.627	**323-**	1.939	1.619	**319-**
	Maatwerk dienstverlening 18- (Toezicht en kwaliteit)	101	101	**0-**	104	104	**0-**	107	107	**0-**	110	110	**0-**
	Maatwerk dienstverlening 18- (Vervoer OZJT)	139	139	**0**	143	143	**0**	147	147	**0**	150	150	**0**
Subtotaal Coalition of the Willing		2.214	1.885	329-	2.210	1.884	326-	2.204	1.881	323-	2.200	1.880	319-
Saldo van baten en lasten programma's excl. overhead		10.551	31.271	20.720	10.710	31.900	21.190	10.257	32.701	21.802	11.068	33.415	22.347
Overhead (incl. Veranderopdracht)	Overhead	1.452	14.271	**12.820**	1.508	14.627	**13.118**	1.576	14.644	**13.068**	1.635	15.017	**13.382**
Subttaal programma's incl. overhead		12.003	45.542	33.539	12.219	46.527	34.308	11.832	47.345	34.870	12.704	48.433	35.729
Algemene dekkingsmiddelen	Treasury	27	60	**34**	28	60	**33**	28	60	**33**	28	60	**33**
	Gemeentelijk bijdrage	33.330	-	**33.330-**	34.143	-	**34.143-**	34.902	-	**34.902-**	35.762	-	**35.762-**
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen		33.356	60	33.296-	34.171	60	34.110-	34.930	60	34.870-	35.789	60	35.729-
Saldo van baten en lasten		45.359	45.603	243	46.389	46.588	198	46.763	47.405	-	48.493	48.493	0-
Mutaties Reserves				-				-			-		
	Mutaties reserves	243	-	**243-**	198	-	**198-**	-	-	-	-	-	-
Saldo van mutaties reserves		243	-	243-	198	-	198-	-	-	-	-	-	-
Resultaat		45.603	45.603	0	46.588	46.588	0-	46.763	47.405	-	48.493	48.493	0-

10.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De begrotingsuitgangspunten zijn in 2020 door het portefeuilleberaad Middelen opnieuw herijkt. Voor SamenTwente heeft deze herijking geen nieuwe inzichten en/of uitgangspunten opgeleverd. Daarnaast hanteren we in de begroting een aantal uitgangspunten die niet direct tot een wijziging van de gemeentelijke bijdrage leiden.

10.2.1 Uitgangspunten van de financiele begroting

Loon- en prijscompensatie 2023

Looncompensatie

Voor de looncompensatie worden conform de uitgangspunten van de Twentse gemeenten de salarissen eerst geactualiseerd op basis van de meest recente Cao. Deze loopt niet door tot 2023. Voor dat jaar wordt een looncompensatie percentage gehanteerd van **2,3%.** De beleidslijn in deze is dat een verschil op de loonsom (overschot of tekort) separaat met de gemeenten wordt vereffend via de tussentijdse rapportage (BERAP) of via de jaarstukken.

Prijscompensatie

Voor de prijscompensatie wordt uitgegaan van de IMOC (netto materiele overheidsconsumpties) met correcties van de indices over de jaren t-3, t-2 en t-1. Voor 2020 bedroeg de index 1,7%, voor 2021 werd uitgegaan van 1,5% en derhalve een bijstelling van 0,2%. Voor 2021 bedroeg de index 2,1%, er werd vanuit gegaan van 1,5% en derhalve een bijstelling van 0,6%. Voor 2022 bedroeg de index 1,9% maar er werd vanuit gegaan van 1,5%, dit levert een bijstelling op van 0,4%. Voor 2023 wordt uitgegaan van 1,6%. Voor de begroting van 2023 worden de prijzen daarom geïndexeerd met 1,6% + 1,2% aan nacalculaties en dit levert een prijsindex percentage op van **2,8%.**

Uitgangspunten meerjarenraming 2024-2026

Bij de opstelling van de meerjarenraming zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. De looncompensatie 2024 wordt conform de raming van het CPB geraamd op 2,8% en voor 2025 en verder wordt deze geraamd op 2,9%.
2. De prijscompensatie wordt voor de jaren 2024 t/m 2026 volgens de ramingen van het CPB geraamd op 1,6%. Dit is het percentage van 2023 op extrapolatiebasis doorgetrokken.
3. Het aantal inwoners/jeugdigen is voor de jaren 2024 t/m 2026 gefixeerd op het aantal inwoners/jeugdigen opgenomen in de voorliggende begroting.

Vervangingsinvesteringen

De investeringsruimte blijft op peil door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvesteringen.

Weerstandsvermogen/reserves en voorzieningen

Er wordt weerstandsvermogen aangehouden zodat de organisatie zelf in staat is om risico's op te vangen. Een kwalitatieve risicoanalyse is de basis voor deze buffers. Onze gemeenschappelijke regeling beschikt over een nota reserves en voorzieningen de basis vormt voor ons weerstandsvermogen maar ook regels bevat hoe wij omgaan met reserveringen en voorzieningen.

Onvoorziene uitgaven

Conform besluit van het algemeen bestuur wordt voor post onvoorzien € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking. De algemene reserve is bij de vaststelling van de jaarstukken 2019 gevuld met € 100.000. In de jaren 2020 en 2021 is geen gebruik gemaakt van deze post. De onttrekking uit de algemene reserve voor onvoorzien is voor de jaren 2022

en 2023 geraamd op € 45.000. Vanaf 2024 is het bedrag voor onvoorzien geraamd op € 0 in verband met onvoldoende middelen in de algemene reserve.

Tarieftaken
Voor taken, die niet via de algemene bijdrage van gemeenten worden bekostigd, gelden tarieven die alle bedrijfskosten moeten afdekken. Deze tarieven, gerelateerd aan een reëel te verwachten omzet, dienen tenminste een kostendekkend exploitatieresultaat op te leveren. Dit sluit aan bij de wet Markt en Overheid. In de risicoparagraaf zijn risico's benoemd voor de tarieftaken.

Samenwerking in 'Coalition of the Willing' verband
De coalitions of the willing activiteiten hebben geen invloed op de gemeentelijke bijdrage, omdat de kostenverrekening tussen de deelnemende partijen op basis van onderlinge afspraken worden verrekend.

Bijdrage per gemeente
De gemeentelijke bijdrage 2023 (excl. de bijdrage jeugdgezondheidszorg) wordt verdeeld over de gemeenten op basis van de inwoneraantallen (in % van totaal) per 1 januari 2022 (eigen opgave gemeenten) en de bijdrage voor de jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen 0-18 (in % van totaal) per 1 januari 2021 (cijfers CBS).

Euregio
Vanuit de overgang van Regio Twente heeft SamenTwente twee medewerkers voor rekening van Euregio in dienst. Zij verrichten hun werkzaamheden volledig ten behoeve van deze organisatie. Alle kosten van deze medewerkers, worden net zoals onder Regio Twente, in rekening gebracht bij Euregio. Mocht er voor deze medewerkers geen werk meer zijn, ontstaat er bij ons als werkgever de verplichting om een werkeloosheidsuitkering (met een bovenwettelijke regeling voor ambtenaren) te betalen. Deze verplichting wordt volledig ten laste gebracht van Euregio. Indien onverhoopt wegens ontoereikende financiële middelen Euregio niet aan deze verplichting kan voldoen, worden deze naar rato van het inwoneraantal verdeeld over de Nederlandse Euregio lidgemeenten. Dit is in overeenstemming met artikel 3 lid 1 van de Overeenkomst tussen Regio Twente en Regio Achterhoek inzake garantstelling financiële verplichtingen Euregio.

10.2.2 Structurele reserveringen

Voor het jaar 2023 zijn twee onttrekkingen geraamd aan onze reserves. Dit betreft een van € 45.000 voor onvoorzien en een bedrag van € 198.000 vanuit de reserve frictiekosten voor het aandeel van de nog in te vullen taakstelling. In het jaar 2024 is alleen de onttrekking voor de veranderopdracht geraamd. De verwachting is dat de taakstellingen vanaf 2025 structureel ingevuld zijn waardoor er geen ontrekking nodig is uit de reserve.

Omschrijving	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	243.260	198.260	0	0
Saldo	**-243.260**	**-198.260**	**0**	

10.2.3 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Code	Taakveld	Totaal Lasten	Totaal Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
0.1	Bestuur	291.325	210.738	80.587
0.10	Mutatie reserve	0	243.260	-243.260
0.4	Overhead	14.272.392	1.451.934	12.820.458
0.5	Treasury	60.478	27.754	32.724
0.8	Overige baten en lasten	249.970	0	249.970
3.1	Economische ontwikkeling Kennispunt Twente	1.644.348	1.973.540	-329.192
6.1.2	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	890.584	1.112.961	-222.376
6.72	Maatwerk dienstverlening 18- (OZJT)	2.398.748	879.158	1.519.590
6.82	Geëscaleerde zorg 18- (VTT)	4.990.389	2.497.413	2.492.975
7.1	Volksgezondheid	20.283.295	3.386.691	16.896.605
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	522.001	490.507	31.495
Eindtotaal		**45.603.530**	**12.273.956**	**33.329.577**

10.2.4 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2023 t.o.v. 2022

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2022 voor wijziging (in €)		**35.287.192**
Begrotingswijziging 2022: Veranderopdracht	- 4.949.472	
Begrotingswijziging 2022: Rijksvaccinatieprogramma	141.236	
Begrotingswijziging 2022: Loes in Twente en Prenataal Huisbezoek (half jaar)	235.722	
Totaal gemeentelijke bijdrage gewijzigde programmabegroting 2022		**30.714.678**

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2023:		**33.329.577**
Stijging van de bijdrage 2023 t.o.v. 2022 na wijziging:	**2.614.899**	

Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage:	**Stijging**	**Daling**
Toename salarissen en werkgeverslasten 2022 i.v.m. Cao 2021/2022	596.251	
Verwachte stijging 2023 (Looncompensatie van 2,3%)	518.988	
Subtotaal loon en salarissen	**1.115.239**	
Prijscompensatie (2,8%)	234.765	
Loes in Twente	143.622	
Prenataal huisbezoek	92.100	
Meldpunt Zorgwekkend gedrag	272.875	
Jeugdbeschermingstafels	489.263	
Veilige en zorgvuldige verwerking van gegevens	115.599	
Rechtmatig en doelmatig inkopen	172.887	
Twenteraad		21.454
Totaal	**2.636.351**	**21.454**
Per saldo stijging gemeentelijke bijdrage 2023	**2.614.899**	

Tabel 9 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage

Voor een toelichting op de stijging van de gemeentelijke bijdrage verwijzen wij u naar hoofdstuk de Begroting in één oogopslag.

10.2.5 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

Voor de periode 2023 tot en met 2026 worden geen incidentele baten en lasten verwacht.

10.3 Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Deze paragraaf bevat een prognose van de balans en het EMU-saldo. Daarnaast zal aandacht besteed worden aan de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, de investeringen en het verloop van de reserves.

10.3.1 Geprognosticeerde balans

De prognose van de balans bevat tenminste het begrotingsjaar, het voorliggende jaar en de 3 jaren volgend op het begrotingsjaar:

Bedragen in €	Jaarrekening 2021	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Materiele vaste activa	8.455.798	3.489.357	2.870.379	2.447.174	2.023.970
Financiële vaste activa	11.133.890	2.421.416	1.976.180	1.580.944	1.185.708
Vlottende activa	18.298.415	20.469.027	19.283.210	19.611.475	19.787.904
Totaal activa	**37.888.103**	**26.379.800**	**24.129.769**	**23.639.593**	**22.997.581**
Eigen vermogen	16.055.281	7.137.672	6.939.412	6.939.412	6.939.412
Voorzieningen	196.858	-	-	-	-
Vaste schulden	1.319.577	989.196	810.962	623.423	426.095
Vlottende schulden	20.316.387	18.252.933	16.379.396	16.076.758	15.632.075
Totaal passiva	**37.888.103**	**26.379.800**	**24.129.769**	**23.639.593**	**22.997.581**

Toelichting

Materiele vaste activa

Deze balanspost is geprognosticeerd door de jaarrekening 2021 als uitgangspunt te nemen. De per 2022 over te dragen activa in het kader van de veranderopdracht zijn hiervan in mindering gebracht. Vervolgens zijn de toekomstige vervangingsinvesteringen eraan toegevoegd. En de begrote afschrijvingen vanuit de activa administratie zijn hierop in mindering gebracht.

Financiele vaste activa

Voor prognose van de financiele vaste activa zijn gegevens gebruikt uit de leningenadministratie van de verstrekte geldleningen in het kader van het MKB fonds. Met betrekking tot de ontwikkeling van de kapitaalverstrekking van het GGiD is rekening gehouden dat op deze deelneming ieder jaar een afwaardering plaatsvindt gelijk aan de afschrijving van het door de drie GGD'en ingebracht kapitaal. Deze wordt in 8 jaar afgeschreven. In 2023 vindt er naar verwachting een daling plaats van de boekwaarde van de financiele vaste activa in het kader van het vervreemden van het Innovatiefonds Twente.

Vlottende activa
Deze balanspost is geprognosticeerd door het gemiddelde te nemen van drie voorliggende jaren. Onder de vlottende activa hoort ook de post liquide middelen. Deze bevat normaal gesproken het positieve effect van alle overige activa en passiva posten. Voor deze balans is deze sluitpost opgenomen onder de vlottende schulden.

Eigen vermogen
Deze balanspost is begroot op basis van het verloopoverzicht reserves. De verwachting is dat het eigen vermogen in 2023 daalt in verband met het vervreemden van het Innovatiefonds Twente. Hiervoor was een bestemmingsreserve gevormd die naar verwachting in 2023 vrijvalt en het negatieve effect van het afboeken van het financieel actief opvangt.

Voorzieningen
Vanaf 2023 zijn er geen voorzieningen geraamd omdat de grootonderhoudsvoorzieningen van de recreatieparken vanaf 2022 worden overgedragen aan Recreatieschap Twente.

Vaste schulden
De prognose voor de vaste schulden is gebaseerd op de afloop van de BNG geldlening uit de leningenadministratie.

Vlottende schulden
De vlottende schulden zijn gebaseerd op het gemiddelde van de drie voorliggende jaren. Daarnaast bevat deze post het netto effect van alle overige geprognosticeerde posten.

10.3.2 Berekening EMU-saldo

In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een bij de euro aangesloten land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen. Het EMU-tekort wordt bepaald door een gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen. Vanuit het BBV is het verplicht om in de begroting een raming van het eigen EMU-saldo op te nemen. Onze begroting is opgesteld conform een stel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het EU-systeem van nationale en regionale rekeningen in de EU.

Omschrijving (x € 1.000)		Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	243	243	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	666	616	614	614
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	284	379	191	191
Berekend EMU-saldo (1+2+3-4)		**626**	**480**	**423**	**423**

Investeringen tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een bepaald jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-Saldo. Bij een sluitende begroting zou het daardoor dus toch kunnen dat er een negatief saldo is. SamenTwente is geen kapitaalintensieve organisatie (relatief weinig investeringen) waardoor het EMU-saldo ook niet negatief is.

10.3.3 Verloopoverzicht reserves

Hieronder treft u het verloopoverzicht aan de van de mutaties in de reserves die worden geraamd.

Verloop-overzicht reserves (bedragen in €)	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	243.260	198.260	0	0
Totaal	**243.260**	**198.260**	**0**	**0**

Tabel 10 Verloopoverzicht reserves

10.3.4 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen op de balans. Dekking hiervan is in de meerjarenraming voorzien. Deze personele lasten worden via de exploitatie verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. In onderstaand overzicht zijn de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen opgenomen.

Arbeid gerelateerde verplichtingen	Bedrag (in €)
Salarissen incl. werkgeverslasten maar excl. individueel keuzebudget	28.505.755
Individueel keuzebudget	4.860.231
Thuiswerkvergoeding (€ 2 per thuiswerkdag)	70.142

Tabel 11 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

10.3.5 Investeringen

Hieronder treft een overzicht van de verwachte herinvesteringen:

Herinvesteringen	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Investeringen met economisch nut	283.726	379.457	191.136	191.136

Tabel 12 Herinvesteringen

Bijlagen

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdrage 2023 per taakveld

Gemeente	Aantal inwoners	Aantal jeugdigen	0.1	0.10	0.4	0.5	0.8
	Per 1-1-2022	Per 1-1-2021	Bestuur	Mutaties reserves	Overhead	Treasury	Overige baten en lasten
Almelo	73.158	14.120	25.851	-28.073	0	3.880	43.049
Borne	24.015	4.973	8.486	-9.215	0	1.274	14.131
Dinkelland	26.593	5.071	9.397	-10.205	0	1.410	15.648
Enschede	160.632	28.308	56.761	-61.640	0	8.520	94.523
Haaksbergen	24.229	4.449	8.562	-9.297	0	1.285	14.257
Hellendoorn	35.940	7.106	12.700	-13.791	0	1.906	21.149
Hengelo	81.544	14.810	28.815	-31.291	0	4.325	47.984
Hof van Twente	35.056	6.298	12.387	-13.452	0	1.859	20.628
Losser	23.070	4.229	8.152	-8.853	0	1.224	13.575
Oldenzaal	31.745	6.119	11.217	-12.182	0	1.684	18.680
Rijssen-Holten	38.234	9.106	13.510	-14.672	0	2.028	22.498
Tubbergen	21.364	4.290	7.549	-8.198	0	1.133	12.571
Twenterand	33.712	7.392	11.913	-12.936	0	1.788	19.838
Wierden	24.637	5.165	8.706	-9.454	0	1.307	14.497
Totaal	**633.929**	**121.436**	**224.006**	**-243.260**	**0**	**33.622**	**373.030**

Gemeente	6.1.2 Samenkracht en burgerparticipatie GGD	6.72 Maatwerkdienst verlening 18-	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	7.1 Volksgezondheid	7.1 Volksgezondheid JGZ	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Totaal
Almelo	44.052	343.379	663.058	815.985	1.904.965	44.497	3.860.642
Borne	14.461	112.718	217.657	267.857	670.920	14.607	1.312.895
Dinkelland	16.013	124.819	241.022	296.611	684.141	16.175	1.395.032
Enschede	96.724	753.952	1.455.866	1.791.646	3.819.103	97.701	8.113.156
Haaksbergen	14.589	113.723	219.596	270.244	600.226	14.737	1.247.921
Hellendoorn	21.641	168.690	325.737	400.865	958.688	21.860	1.919.445
Hengelo	49.101	382.740	739.063	909.520	1.998.054	49.597	4.177.908
Hof van Twente	21.109	164.541	317.725	391.005	849.679	21.322	1.786.804
Losser	13.891	108.283	209.092	257.317	570.545	14.032	1.187.258
Oldenzaal	19.115	149.000	287.716	354.075	825.530	19.308	1.674.145
Rijssen-Holten	23.022	179.457	346.529	426.452	1.228.513	23.255	2.250.594
Tubbergen	12.864	100.275	193.630	238.288	578.775	12.994	1.149.882
Twenterand	20.300	158.233	305.544	376.015	997.273	20.505	1.898.470
Wierden	14.835	115.638	223.294	274.794	696.823	14.985	1.355.425
Totaal	**381.717**	**2.975.448**	**5.745.529**	**7.070.674**	**16.383.235**	**385.574**	**33.329.576**

Toelichting
De gemeentelijke bijdrage van taakveld 7.1 Volksgezondheid JGZ is niet rechtstreeks te herleiden naar een bijdrage per inwoner, omdat uitgaven in het kader van Jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen van de deelnemende gemeenten worden toegerekend.

Volgens het BBV is het niet toegestaan om de gemeentelijke bijdrage voor overhead op te halen via taakveld overhead (voor zover het geen overhead activiteiten betreft). Hierdoor verantwoorden wij sinds 2018 de bijdragen voor overhead onder de baten bij de taakvelden niet zijnde overhead, door taakveld overhead te verdelen over de overige taakvelden. Deze verdeling vindt extracomptabel plaats op basis van lastenomvang van de directe taakvelden.